

Powołano Młodzieżową Radę przy Ambasadzie RP w Wilnie

W skład nowo utworzonej organizacji weszli uczniowie polskich szkół z Wilna i Wileńszczyzny. Spotkanie inauguracyjne odbyło się 21 marca w siedzibie ambasady. „Chcemy, abyście stali się liderami swoich środowisk swego pokolenia” — przemawiał do młodzieży radca-konsul Zbigniew Ciosek, inicjator założenia rady. »6-7

„Brak strategii”. Wilno między Mińskiem a Waszyngtonem »8-9

Dyskusje nad hasłem „Litwa dla Litwinów” »14-15

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

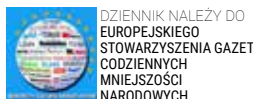
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Niższy próg liczby uczniów. „Wówczas szkoły mniejszości narodowych nie byłyby zagrożone”

Honorata Adamowicz

Projekt ustawy zakładający obniżenie wymagań dotyczących minimalnej liczby uczniów w szkołach mniejszości narodowych w regionach został wniesiony do Sejmu przez posłów Akcji Wyborczej Polaków na Litwie — Związku Chrześcijańskich Rodzin: Ritę Tamašunienę, Jarosława Narkiewicza oraz Czesława Olszewskiego.

Projekt przewiduje, że placówki mogłyby kontynuować działalność nawet przy niższej niż obecnie wymaganej liczbie uczniów.

— Minimalna liczba uczniów w szkołach i klasach byłaby obniżana o połowę w miejscowościach, gdzie funkcjonują szkoły prowadzące nauczanie w języku państwowym oraz w jednym języku mniejszości narodowej, a także trzykrotnie tam, gdzie działają szkoły nauczające w dwóch lub większej liczbie języków mniejszości. Rozwiązanie to ma na celu stworzenie korzystniejszych warunków dla funkcjonowania szkół mniejszości narodowych w samorządach o mniejszej liczbie uczniów — przekazuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Jarosław Narkiewicz, przewodniczący frakcji Chłopów-Zielonych i AWPL-ZChR oraz szef sejmowego Komitetu ds. Zarządzania Państwem i Samorządów.

KORZYŚĆ DLA WSZYSTKICH

Jarosław Narkiewicz podkreśla, że wprowadzenie proponowanych zmian stworzyłoby realną możliwość utrzymania istniejącej sieci szkół i klas w miejscowościach, gdzie liczba uczniów jest ograniczona z powo-

du niżu demograficznego. W efekcie placówki, które w obecnych warunkach musiałyby zostać zamknięte lub połączone, mogłyby nadal funkcjonować i realizować swoje zadania edukacyjne.

Jak zauważają autorzy projektu, nowe przepisy nie ograniczałyby się wyłącznie do ochrony szkół mniejszości narodowych. Dzięki nim możliwe byłoby również zachowanie szkół i klas prowadzących naukę w języku litewskim, co pozwoliłoby utrzymać równowagę w systemie edukacji i zwiększyć dostępność nauki dla wszystkich uczniów, niezależnie od języka, w którym się kształcą.

STANOWISKO MINISTERSTWA

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu, zapytane o ocenę propozycji posłów, poinformowało agencję informacyjną BNS, że obecnie trwają dyskusje nad zasadami optymalizacji sieci szkół, dlatego resort zamierza uwzględnić także zgłoszone propozycje.

„Po przeprowadzeniu konsultacji z samorządami opracowano cztery alternatywne warianty sieci szkół. Przewidują one różne rozwiązania: optymalizację działalności szkół poprzez tworzenie wspólnego budżetu, wspólnych planów lekcji, wspólnych tras dowozu uczniów, tworzenie szkół zespolonych oraz bardziej elastyczne określanie liczby uczniów w klasach — w tym przypadku małe szkoły stałyby się przestrzeniami wielofunkcyjnymi” — poinformowało ministerstwo.

Resort podkreśla, że powołał grupę roboczą i wspólnie ze Związkiem

Samorządów Litwy, naukowcami oraz ekspertami edukacyjnymi. Grupa analizuje, które warianty sieci szkół byłyby najbardziej efektywne.

Obecnie w klasach 1-10 minimalna liczba uczniów wynosi 8, a w klasach 11-12 to 12 uczniów.

NIERÓWNE TRAKTOWANIE

Tymczasem same szkoły mniejszości narodowych czekają na realizację projektu ustawy, co odegrałoby istotną rolę w zachowaniu placówek.

— Mówię o tym od samego początku naszej reorganizacji — problemem jest nierówne traktowanie. Na Litwie jest ponad 160 tys. osób polskiej narodowości, a obowiązują nas te same progi uczniowskie, co w szkołach litewskich. W klasach 1-4 szkoła może utworzyć samodzielną klasę, jeśli jest co najmniej 8 uczniów. Jeśli jest ich mniej, klasy się łączą. W klasach 5-10 sytuacja wygląda podobnie — dotyczy to zarówno szkół litewskich, jak i polskich. To jest nie do zaakceptowania, ponieważ my, jako mniejszość narodowa, powinniśmy mieć możliwość tworzenia klas przy niższym progu liczby uczniów. Gdyby takie zmiany zostały wprowadzone do ustawy, szkoły mniejszości narodowych nie byłyby zagrożone. W przeciwnym razie szkoły w mniejszych miejscowościach pozostają w trudnej sytuacji — powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Renata Krasowska, dyrektorka Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu. ■

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Apel o przekazanie 1,2 proc. podatku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”

Podobnie jak w ubiegłych latach, każdy z nas, kto płaci podatek od dochodu (od wynagrodzenia, działalności gospodarczej lub innej), może przekazać dla organizacji (w tym przypadku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”) 1,2 proc. od wpłaconego w 2025 r. do Państwowej Inspekcji Podatkowej (VMI) podatku dochodowego. Czytelnika nic to nie kosztuje, a dla polskiej gazety na Litwie to wielka pomoc.

Apelujemy do Czytelników o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” tych 1,2 proc.

Dlaczego warto przekazać „Kurierowi Wileńskiemu” 1,2 proc. od podatku? Żeby na Litwie mogła istnieć i się rozwijać polska gazeta. Twoja pomoc, Czytelniku, będzie znaczącym wsparciem naszych skromnych redakcyjnych sił.

Według danych VMI w kraju jest około 950 tys.

osób, które są zobowiązane do złożenia deklaracji podatkowych za miniony rok. Są to osoby uzyskujące dochody związane z zatrudnieniem, pragnące odzyskać podatek dochodowy, prowadzące indywidualną działalność gospodarczą, podatnicy, którzy sprzedali samochód po upływie mniej niż trzech lat od momentu kupna, podatnicy, którzy sprzedali nieruchomość w ciągu mniej niż dziesięciu lat od nabycia. Złożyć deklarację muszą także osoby, które otrzymały ponad 500 euro odsetek w ciągu roku lub ponad 2 500 euro nie od bliskich krewnych

KROK PO KROKU

Jak można wesprzeć „Kuriera Wileńskiego”? Wystarczy do 4 maja 2025 r. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem

EDS (Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>. Wykonujemy następujące kroki:

Wybieramy: Deklaravimas
Klikamy: Pildyti prašymą
Wypełniamy formularz wg instrukcji.

UWAGA: wniosek złożony po 4 maja br. nie będzie rozpatrywany. Zostanie on także odrzucony, jeżeli w terminie przed 4 maja br. nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2025 rok. Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji FR0512 można uzyskać na stronie internetowej www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

Aby wypełnić wniosek FR0512 należy wpisać kod identyfikacyjny naszej redakcji (lit. įmonės kodas): **VŠĮ „Vilnijos žodis” 125247657.**

Imieniny

24 marca

Ademara, Bertrada, Dionizego, Gabriela, Katarzyny, Marka, Oldmira, Rumulusa, Sewera, Sofroniusza, Szymona

25 marca

Anuncjata, Baroncjusza, Duli, Dyzyma, Ireneusza, Jozafata, Kwiryna, Lucji, Małgorzaty, Marioli, Nikodema, Pelagiusza, Prokopa, Wolimira

Cytat dnia

„Z przyjemnością donoszę, że USA i Iran przeprowadziły w ciągu ostatnich dwóch dni bardzo dobre i produktywne rozmowy dotyczące całkowitego rozwiązania naszych działań wojennych na Bliskim Wschodzie. W oparciu o efekty tych głębokich, szczegółowych i konstruktywnych rozmów, które będą trwać przez cały tydzień, poinformowałem Departament Wojny o odroczeniu wszelkich ataków zbrojnych na irańskie elektrownie i infrastrukturę energetyczną o pięć dni, z zastrzeżeniem sukcesu trwających spotkań i dyskusji” — napisał w mediach społecznościowych prezydent USA Donald Trump.

Liczba dnia 50 proc.

mieszkańców stwierdziło, że wie, jak zachować się w sytuacjach kryzysowych. Takie dane wynikają z sondażu przeprowadzonego wśród mieszkańców Litwy na zlecenie MSW.

Ogłoszono badanie ankietowe wśród mieszkańców w sprawie zmiany nazw ulic imienia kardynała H. R. Gulbinowicza

Samorząd Rejonu Wileńskiego inicjuje ankietowanie mieszkańców dotyczące zmiany nazw ulic nazwanych imieniem kardynała Henryka Romana Gulbinowicza w mieście Niemenczyn oraz w gminie Bujwidze.

Decyzja ta została podjęta w celu zapewnienia przejrzystości oraz bezpośredniego wysłuchania opinii społeczności na temat upamiętnienia duchownego w przestrzeni publicznej.

„Choć ostateczną decyzję w sprawie zmiany nazw ulic podejmuje Rada Samorządu, w tej sytuacji ważny jest także głos samych mieszkańców. Rozumiemy, że opinie w społeczności są podzielone — dla jednych ważne są aspekty moralne, inni mają obawy praktyczne. W związku z tym, inicjujemy to badanie ankietowe, aby każda osoba mieszkająca przy tych ulicach miała możliwość bezpośredniego wyrażenia swojego stanowiska” — powiedział mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

Celem ankiety jest poznanie opinii mieszkańców na temat zmiany nazw wspomnianych ulic.

Do udziału w ankiecie zapraszani są pełnoletni mieszkańcy, którzy zadeklarowali miejsce zamieszkania na jednym z poniższych terenów:

- przy ulicy kardynała Henryka Romana Gulbinowicza w mieście Niemenczyn;

- przy ulicy kardynała Henryka Romana Gulbinowicza w gminie Bujwidze — we wsiach Ochotniki, Balińce, Bujwidze I, Dolna, Punżany oraz w jednozagrodowych posiadłościach wiejskich w Chorążyszkach i Strażnikach.

Badanie ankietowe będzie prowadzone od 19 marca do 15 kwietnia 2026 r. Swoją opinię można wyrazić na dwa sposoby:

- elektronicznie za pośrednictwem aplikacji mobilnej „Vilniaus rajonas „Arti“ (logowanie następuje przy użyciu elektronicznych usług administracji publicznej). Zaznaczamy, że ankieta będzie dostępna tylko dla osób zameldowanych na wskazanym terenie;

- osobiście, udając się do swojej gminy w godzinach jej pracy (należy mieć przy sobie dokument tożsamości):

- w gminie Bujwidze: ul. Bažnyčios 3, wieś Bujwidze I;

- w gminie miasta Niemenczyn: ul. Švenčionių 11, Niemenczyn.

Godziny pracy urzędu gminy: poniedziałek—czwartek 8:00—17:00, piątek 8:00—15:45 (przerwa obiadowa 12:00—12:45).

Udział w ankiecie jest dobrowolny i opiera się na prawie do bezpośredniego wyrażenia opinii. Każdy pełnoletni mieszkaniec może zgłaszać tylko raz — albo elektronicznie, albo osobiście. Jeśli ta sama osoba zgłasza w obu formach, uwzględniony zostanie tylko głos oddany elektronicznie w aplikacji.

Podczas posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego, które odbędzie się 27 marca, zostaną przedstawione projekty uchwał dotyczące nadania nowych nazw ulic:

- w mieście Niemenczyn: proponuje się zmianę nazwy na ul. Gabriela Jana Mincewicza;

- w gminie Bujwidze: proponuje się zmianę nazwy ulicy w siedmiu miejscowościach na ul. Buivydzijų, odzwierciedlającą lokalną tożsamość.

Po przyjęciu projektów ostateczna decyzja zostanie podjęta w kwietniu, gdy znane będą wyniki ankiety. W przypadku zatwierdzenia zmian zostaną one wprowadzone w ciągu 20 dni roboczych.

PODZIAŁ WARTOŚCI: DLACZEGO POTRZEBNA BYŁO BADANIE?

Przypominamy, że renowacja duchownego, który w 2015 r. otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Rejonu Wileńskiego, uległa znaczącej zmianie w 2020 r., gdy Stolica Apostolska — po zbadaniu zarzutów dotyczących wykorzystania

Po przyjęciu projektów ostateczna decyzja zostanie podjęta w kwietniu, gdy znane będą wyniki ankiety. W przypadku zatwierdzenia zmian zostaną one wprowadzone w ciągu 20 dni roboczych.

seksualnego osoby nieletniej oraz innych przestępstw — uznała kardynała za winnego.

We wrześniu 2025 r. Radzie Samorządu przedstawiono projekt uchwały o odebraniu mu tytułu honorowego obywatela, jednak większość radnych nie poparła tej propozycji.

Następnie, w listopadzie 2025 r., administracja samorządu otrzymała wnioski radnego dotyczący zmiany nazwy ulicy. Otrzymano także wskazanie od przedstawicieli rządu, że — biorąc pod uwagę publicznie dostępne informacje o kardynale oraz obowiązujące przepisy — należy przygotować projekty decyzji w sprawie zmiany nazw ulic. Jednak podczas głosowania przedstawiciele partii Akcji Wyborczej Polaków na Litwie — Związku Chrześcijańskich Rodzin, którzy stanowią większość w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego nie poparli tych propozycji.

Administracja samorządu rozumie obawy mieszkańców dotyczące dodatkowych formalności, dlatego informuje, że w przypadku zmiany nazw ulic adresy nieruchomości oraz adresy zameldowania zostaną zaktualizowane automatycznie w rejestrach państwowych.

Badanie mieszkańców jest organizowane na podstawie zarządzenia mera z dnia 18 marca 2026 r. nr M22-250 (2.1E).

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

BIAŁORUŚ Litewskie ciężarówki zostaną wypuszczone

Według białoruskiej agencji informacyjnej „Belta” Aleksander Łukaszenka wyraził zgodę na wyjazd litewskich pojazdów ciężarowych z Białorusi. Według agencji pojazdy będą mogły wyjechać po otrzymaniu od przewoźników opłat za przechowywanie. Według informacji opłata ta jest „kilkakrotnie niższa” niż ustalona wcześniej przez Mińsk opłata w wysokości 120 euro za dobę.

VRM Pozbawienie wolności za prowadzenie bez prawa jazdy?

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (VRM) proponuje karę pozbawienia wolności wobec osób, które regularnie prowadzą pojazdy bez prawa jazdy i nie płacą mandatów. „Jeśli zgromadziłeś 100 tys. euro grzywnien, nie płacisz ich i nadal je gromadzisz, nie masz majątku, mówimy, że musisz odsiedzieć wyrok lub spędzić czas w areszcie, w zależności od tego, co zrobiłeś” — powiedział w poniedziałek 23 marca w radiu LRT minister spraw wewnętrznych Władysław Kondratowicz. Według niego kara ta powinna stać się środkiem odstraszającym dla notorycznych sprawców wykroczeń. Według danych ministra w ciągu ostatnich trzech lat na drogach zginęło 51 osób z powodu prowadzenia pojazdu przez osobę nieposiadającą uprawnień do kierowania pojazdami.

WSPARCIE Prawie pół miliona euro za wymianę butli gazowych

W tym roku na wsparcie dla mieszkańców, którzy rezygnują z butli z gazem płynnym (LPG) na rzecz innych źródeł energii, rząd przeznaczył prawie 0,48 mln euro. Dotyczy to mieszkańców ok. 350 budynków wielorodzinnych, w których nadal używane są butle z LPG.

„Zachęcamy mieszkańców budynków wielorodzinnych do skorzystania z tej pomocy i przyczynienia się do tworzenia bezpieczniejszego i nowocześniejszego środowiska mieszkaniowego” — stwierdził w komunikacie wiceminister energetyki Gabriel Gorbaczewski. W przypadku wymiany butli z gazem płynnym na jedno mieszkanie przeznaczono do 726 euro pomocy: do 242 euro — na instalację lub modernizację wewnętrznych sieci w klatkach schodowych i pomieszczeniach wspólnych, do 242 euro — na modernizację instalacji elektrycznej lub gazowej w mieszkaniu, do 242 euro — na zakup kuchenek elektrycznych lub gazowych.

PREMIER Krytyka decyzji ws. otwarcia przedstawicielstwa Tajwanu

Otwarcie przedstawicielstwa Tajwanu na Litwie nie przyniosło korzyści ze strony Tajpej i zaszkodziło stosunkom z Chinami — twierdzi premier Inga Ruginienė. „Główny błąd popełniliśmy, gdy w pośpiechu założyliśmy przedstawicielstwo pod nazwą, której do tej pory nikt w UE nie używał — tym samym ostatecznie zrywając wszelkie, nawet biznesowe, stosunki z Chinami. Co nam to przyniosło? Zupełnie zero korzyści od Tajwanu i równie duże minusy od Chin” — powiedziała polityk w opublikowanym w poniedziałek 23 marca wywiadzie dla portalu informacyjnego „Lrytas”. Ruginienė jeszcze w lutym stwierdziła, że otwierając przedstawicielstwo, Litwa „rzuciła się pod pociąg i przegrała”, ponieważ nie skoordynowała swoich działań z UE i USA. Według premier obecnie ważne jest, aby zainicjować dyskusję i przypomnieć Tajwanowi o obietnicach i zobowiązaniach.

GOSPODARKA Prognozowany wzrost cen żywności

Według ekonomistów i rolników, w drugiej połowie roku wzrost cen nawozów może spowodować zmniejszenie podaży i wzrost cen żywności.

Ekonomista banku SEB Tadas Povilauskas twierdzi, że przed wybuchem wojny na Bliskim Wschodzie można było oczekiwać, że w tym roku ceny produktów spożywczych nie wzrosną, a wręcz przeciwnie — w marcu i kwietniu spodziewano się ich spadku. Obecnie uważa się jednak, że w drugiej połowie roku ceny żywności wzrosną.

TRANSPORT Wilno rozważy wprowadzenie szynowego transportu

Wilno rozważa, czy w latach 2030–2040 warto wprowadzić w mieście transport publiczny szynowy — w celu zbadania możliwości ogłoszono konsultacje rynkowe. Wstępne propozycje dotyczące tego, jak mogłaby wyglądać nowa alternatywa transportowa w Wilnie, mają zostać przygotowane w połowie przyszłego roku, poinformowała stołeczna spółka transportowa Judu. Jej dyrektor Loreta Levulytė-Staškevičienė twierdzi, że wraz z rozwojem Wilna obecny system transportu publicznego „działa na granicy możliwości”, dlatego należy rozważyć nowe alternatywy transportu publicznego „pod ziemią, na powierzchni lub równoległe do ogólnego ruchu drogowego”. „Jednym z najważniejszych warunków, aby zachęcić do wyboru transportu publicznego jako alternatywy dla innych środków transportu i zmniejszyć korki w Wilnie poprzez wprowadzenie nowego rodzaju transportu, jest jak najmniejszy udział nowego środka w obecnym ruchu drogowym” — powiedziała.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Apolinary Klonowski; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Powołano Młodzieżową Radę przy Ambasadzie RP w Wilnie

Justyna Giedrojc

W skład nowo utworzonej organizacji weszli uczniowie polskich szkół z Wilna i Wileńszczyzny. „Młodzieżowa Rada przy Ambasadzie RP w Wilnie powstaje w celu rozpoznania potrzeb młodego pokolenia Polaków na Litwie, wypracowania atrakcyjnych form dotarcia do nich z polską kulturą i promocją polskiej tożsamości, stworzenia możliwości konsultowania działań Ambasady z młodzieżą oraz poszukiwania przyszłych liderów młodego pokolenia” — głosi komunikat polskiej placówki dyplomatycznej.

Spotkanie inauguracyjne odbyło się 21 marca w siedzibie ambasady. Członków Młodzieżowej Rady przywitał Zbigniew Ciosek, Radca – Konsul w Wydziale Konsularnym i Polonii Ambasady RP w Wilnie.

„Chcemy poszukiwać nowych i atrakcyjnych form przekazywania kultury polskiej młodzieży, zapewnić szkolenia, które pozwolą młodym samym realizować przedsięwzięcia. Chcemy, abyście stali się liderami swoich środowisk swego pokolenia, aby mogliście w ramach pracy rady zrealizować swoje projekty przy naszym wsparciu. Wierzymy, że ten projekt ma duży potencjał, wierzymy, że młodzi ludzie, którzy zgłosili się na nasze zaproszenie, mają wielki potencjał. Wierzymy, że razem coś dobrego będziemy mogli zrobić. Przed nami półtora roku pracy — ten i przyszły rok szkolny, podczas którego zaplanowaliśmy szkolenia, spotkania (...). Mamy nadzieję, że projekt ten będzie na tyle ciekawy i atrakcyjny, będzie miał taki potencjał, że w kolejnym roku szkolnym będziemy chcieli zaprosić kolejne pokolenie 8-9-klasistów, którzy będą szukać nowych pomysłów, a projekt stanie się cyklicznym. Ponieważ jednak rozpoczynamy działanie w połowie roku szkolnego, wydłużamy pierwszą kadencję rady na okres marzec 2026 – czerwiec 2027” — przemawiał Zbigniew Ciosek, inicjator założenia rady.

Projekt zakłada, że rada będzie miała realną możliwość wpływania na programy i działania adresowane do młodzieży polskiej na Litwie

Dariusz Wiśniewski Minister Pełnomocny – Konsul Generalny RP w Wilnie podkreślił, że pomysł ma charakter innowacyjny.

„Dziękujemy, że zaufaliście temu projektowi, jego autorom. Projekt, jego pomysł ma charakter innowacyjny. Chcemy razem z wami trochę uczyć się i dowiadywać się, jakie są wasze oczekiwania oraz potrzeby i, o ile możliwe, wychodzić waszym oczekiwaniom naprzeciw. Z jednej strony, dziękujemy wam za ten kredyt zaufania, z drugiej, też prosimy o to, żebyście wy nam trochę zaufali zakładając, że ci, którzy ten projekt wymyślili i ci, którzy go będą realizowali, kierują się wyłącznie dobrymi intencjami” — podkreślił Dariusz Wiśniewski.

POSZUKIWANIE ADEKWATNYCH FORM DOTARCIA DO MŁODZIEŻY

Jak informuje Ambasada RP w Wilnie w ramach programu animowanego przez dobranych trenerów młodzież poszukiwać będzie form dotarcia do swoich rówieśników, weźmie udział w szkoleniach liderskich, a także zrealizuje swoje projekty przy wsparciu konsulatu.

„(...) zauważalne jest, że kolejne pokolenia mniej odnajdują się w tradycyjnych formach działalności polonijnej, w mniejszym stopniu odbierają tradycyjne media i w mniejszym zakresie angażują się w działalność tradycyjnych organizacji czy tradycyjnych form patriotyzmu. Nie jest to oczywiście specyfika litewskiej młodzieży polskiego pochodzenia, bo dostrzegamy to zjawisko na całym świecie, w tym także w Polsce. Nieograniczony właściwie dostęp do kultury masowej, poprzez aplikacje typu Spotify czy platformy streamingowe typu Netflix, oraz do literatury poprzez aplikacje do czytania e-booków nie spowodował jednak zauważalnego zwiększenia »konsumpcji« tych dóbr przez polską młodzież na Litwie, a wręcz przeciwnie. Zauważalne jest niepokojące zjawisko zainteresowania kulturą rosyjską (muzyka, treści na platformach typu TikTok)” — głosi komunikat Ambasady RP w Wilnie.

„Szkoła polska ma kluczowe znaczenie dla wychowania młodego pokolenia. Jej wkład w poznanie języka i kultury, obok domu rodzinnego, w którym język i kultura są obecne, ma fundamentalne znaczenie.

7.>>

6.>>

Także zespoły folklorystyczne czy grupy teatralne oraz harcerstwo mają bardzo dobre osiągnięcia w prowadzonej działalności i są niekwestionowanymi filarami podtrzymywania tożsamości. Jednak wiele osób nie jest zainteresowanych tą formą działania. Obserwacje te prowadzą do wniosku, że dla wielu młodych osób deklarujących polskie pochodzenie, polska kultura nie ma charakteru atrakcyjnego, nie przyciąga i nie zachęca do samoidentyfikacji i eksploracji dóbr kultury, kultury masowej czy uczestnictwa w życiu społeczności. Język polski używany jest jako język domowy oraz formalny język w szkole jako język edukacji, bo już niekoniecznie język komunikacji rówieśniczej” — zauważył Zbigniew Ciosek.

Dyplomata podkreślił, że poszukiwanie adekwatnych form dotarcia do młodzieży jest niekończącym się wyzwaniem dla wszystkich instytucji mających aspiracje wychowawcze.

OKREŚLONE CELE I ZAMIERZENIA

Zaproszenie do dołączenia do rady otrzymali uczniowie wszystkich gimnazjów z polskim językiem nauczania. Spośród ponad 100 zgłoszonych kandydatów wybrano 21 osób, w tym 17 dziewczynek i 4 chłopców. Koordynatorem projektu jest Piotr Pożlewicz.

— Celem projektu jest stworzenie przestrzeni, w której młodzi Polacy z Litwy będą mogli rozwijać swoje kompetencje społeczne i przywódcze, współpracować przy projektach dotyczących kultury, języka polskiego i aktywności młodzieżowej — zaznaczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Piotr Pożlewicz.

Jego podopieczni już mają jasno określone cele i zamierzenia.

— Od pewnego czasu zauważyłam, że wśród młodzieży stopniowo zanika polskość, poprawna polszczyzna. Na przykład, jadąc autobusem, dostrzegam, że postronni ludzie nie orientują się, że rozmawiamy po polsku ani że jesteśmy Polakami. Jakoś musimy temu zaradzić, mam już nawet pewną wizję. Wymiana uczniowska z młodzieżą z Polski byłaby dla nas niezwykle wartościowym doświadczeniem. Dzięki takiej współpracy moglibyśmy podszlifować nasze

Zaproszenie do dołączenia do rady otrzymali uczniowie wszystkich gimnazjów z polskim językiem nauczania

umiejętności językowe, szczególnie w zakresie języka polskiego, a także poznać kulturę, tradycje i codzienne życie naszych rówieśników. Bezpośredni kontakt z młodzieżą z innego kraju sprzyja przełamywaniu barier językowych oraz rozwijaniu otwartości i tolerancji. Ponadto taka wymiana pozwoliłaby nam zdobyć nowe doświadczenia, nawiązać międzynarodowe przyjaźnie oraz lepiej zrozumieć różnice i podobieństwa między naszymi krajami — swoimi spostrzeżeniami z „Kurierem Wileńskim” dzieli się Karina Aliaševičiūtė, uczennica Liceum Adama Mickiewicza w Wilnie, członkini Młodzieżowej Rady przy Ambasadzie RP w Wilnie.

Swoje wizje ma też Adrian Szyskin z wileńskiego Gimnazjum im. Władysława Syrokomli.

— Chciałbym, żeby w przestrzeni publicznej pojawiły się miejsca, w których młodzież szkolna mogłaby po lekcjach ciekawie i treściwie spędzać czas wolny. Nie każdy ma taką możliwość w domu. Taką propozycję zgłosiłem podczas rekrutacji do rady i mam nadzieję, że uda się mi mój plan zrealizować — mówi Adrian.

Projekt zakłada, że rada będzie miała realną możliwość wpływania na programy i działania adresowane do młodzieży polskiej na Litwie. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Dariusz Wiśniewski podkreślił, że pomysł założenia Młodzieżowej Rady przy Ambasadzie RP ma charakter innowacyjny

Wilno między Mińskiem a Waszyngtonem. Nie ma presji USA, ale strategii też

Relacje Litwy z Białorusią w najbliższym czasie nie ulegną zmianie — w rozmowie z „KW” sędzi politolog Mariusz Antonowicz. Presji w tej sprawie ze strony Ameryki nie ma, ponieważ Donald Trump nie ma żadnej strategii względem Białorusi.

Antoni Radczenko

Aleksander Łukaszenka w miniony piątek poinformował, że w poniedziałek litewskie ciężarówki, które obecnie są zatrzymane w Białorusi, zostaną zwolnione. Przed zamknięciem numeru nie pojawiała się żadna bardziej szczegółowa oficjalna informacja na temat zwolnionych pojazdów.

CELE W MIŃSKU

Wysłannik USA ds. Białorusi John Coale w ubiegłym tygodniu odwiedził Mińsk, w efekcie czego reżim Łukaszenki zwolnił kolejnych 250 więźniów politycznych. USA częściowo zniosły sankcje nałożone na Białoruś. Po powrocie do Stanów Zjednoczonych Coale oświadczył, że pracuje nad poprawieniem relacji między Wilnem a Mińskiem. „Mamy dobre ruchy w kierunku pokoju między tymi dwoma krajami” — oświadczył wysłannik w wywiadzie dla telewizji Newsmax.

Tymczasem na Litwie raczej sceptycznie odebrano możliwość naprawy relacji z Mińskiem. „Stany Zjednoczone Ameryki rzeczywiście mogą prowadzić własną politykę wobec Rosji i wobec Białorusi, jednak polityka Unii Europejskiej jest bardzo jasna i opiera się na zasadzie, że oba państwa — zarówno Rosja, jak i jej bliski sojusznik Białoruś — ponoszą odpowiedzialność za to, co dzieje się na Ukrainie” — oświadczył Gitanas Nausėda.

W podobnym tonie wypowiedział się litewski MSZ. „Litwa skutecznie i konsekwentnie wdraża sankcje: ścisła kontrola prowadzona jest zarówno w sektorze finansowym, jak i w handlu oraz w innych obszarach objętych

Z punktu widzenia Mińska ich polityka przynosi profity. W ich przekonaniu Litwa nie ma żadnych narzędzi do wywierania presji na Białoruś — twierdzi Mariusz Antonowicz

sankcjami UE” — podkreślono w oświadczeniu.

BRAK STRATEGII

Premier Inga Ruginienė w poniedziałek 23 marca oświadczyła, że na razie nie ma żadnych sygnałów z Waszyngtonu w sprawie zniesienia sankcji wobec Białorusi ze strony Litwy. Pojawiające się natomiast w przestrzeni publicznej spekulacje na ten temat, jej zdaniem, tylko szkoda Litwie. „Często obwiniamy Amerykanów, Białorusinów czy kogoś innego, ale sami poruszamy i eskalujemy tematy, które jeszcze nawet nie były podnoszone. I sami prosimy się o pewne działania. Nikt nas nie prosił o dyskusję na temat tranzytu nawozów” — powiedziała polityk dla „Lietuvos rytas”.

Politolog Mariusz Antonowicz z Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych

Uniwersytetu Wileńskiego uważa, że w najbliższym czasie w relacjach litewsko-białoruskich nic raczej się nie zmieni.

— Na relacje amerykańsko-białoruskie warto spojrzeć pod kątem wojny w Iranie, która pokazała, że nie istnieje coś takiego jak strategia Donalda Trumpa. Konflikt pokazał, że w teraźniejszej administracji prezydenckiej USA panuje ogromna niekompetencja. Głównym celem Trumpa jest jego własny wizerunek. Dla niego najważniejsze jest, jak on wygląda w oczach innych. Specjalny wysłannik Trumpa ds. Białorusi John Coale jest tak samo niekompetentny jak wysłannik na Bliski Wschód Steve Witkoff. Coale ewidentnie pokazał, że absolutnie nie rozumie, czym jest obecna Białoruś — ocenia specjalista w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

9.>>

8.>>

WYMIAR SYMBOLICZNY

Zdaniem politologa w obecnej sytuacji Litwa nie ma żadnych powodów do zmiany stanowiska względem Mińska.

— Kolejna sprawa, o której mówią litewscy i europejscy politycy oraz media, że nie ma żadnej presji ze strony Trumpa w sprawie Białorusi. Zniesienie przez Amerykę sankcji wobec Białorusi ma więc wymiar raczej symboliczny. Bez dostępu do portu w Kłajpedzie zniesienie sankcji dla Białorusi jest mało pomocne. Oczywiście, mogą sprzedawać nawozy potasowe do Chin, Indii lub innych krajów europejskich. Jednak jedyna droga do Azji wiedzie przez Rosję, a to jest bardzo

Wysłannik USA ds. Białorusi John Coale w ubiegłym tygodniu odwiedził Mińsk, w efekcie czego reżim Łukaszenki zwolnił kolejnych 250 więźniów politycznych. USA częściowo zniosły sankcje nałożone na Białoruś. Po powrocie do Stanów Zjednoczonych Coale oświadczył, że pracuje nad polepszeniem relacji między Wilnem a Mińskiem.

drogo. Gdyby Trump miał jakąkolwiek strategię względem Białorusi, to wówczas ta presja na Litwę lub Unię Europejską pojawiłaby się. Czegoś takiego na razie nie widzimy. To oznacza jedno, że Trumpowi tylko chodzi o sprawy wizerunkowe. Na zasadzie, że przyjeżdża jego człowiek na Białoruś i momentalnie zwalnia więźniów politycznych. Dopóki nie ma presji, to Litwie nie warto cokolwiek zmieniać — podkreśla Antonowicz.

Zdaniem rozmówcy reżim Łukaszenki w najbliższym czasie raczej nie będzie zmieniał swej polityki względem Litwy.

— Z punktu widzenia Mińska ich polityka przynosi profity. W ich przekonaniu Litwa nie ma żadnych narzędzi do wywierania presji na Białoruś. Oczywiście Litwa może zamknąć granicę, ale z tego nie korzysta, ponieważ efektywność zamknięcia granicy jest tylko wówczas, kiedy to robi się wspólnie z Łotwą i Polską. Tymczasem z koordynacją działań wspólnych jest ciężko. Strona białoruska interpretuje sytuację następująco: wysyłamy balony — jest chaos, zabieramy ciężarówki — jest chaos, czyli mamy do czynienia ze słabym przeciwnikiem (...). Strona białoruska to rozumie w ten sposób, że jej polityka przynosi wyniki, dlatego coś zmieniać zryczaśnie się nie opłaca — konkluduje Mariusz Antonowicz. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

■ Od kilku miesięcy litewskie ciężarówki są zatrzymane po stronie białoruskiej

XVI Narodowe Dyktando na Litwie

Narodowe Dyktando na Litwie odbędzie się 16 kwietnia o godz. 11:00. Wydarzenie, organizowane po raz szesnasty, ma potencjał zgromadzić tysiące uczestników w kraju i za granicą. Jak podkreślają organizatorzy, inicjatywa ma wymiar nie tylko edukacyjny. Dyktando organizowane jest od 2006 r. Uczestnicy będą mogli pisać tekst w bibliotekach, szkołach, samorządach, a także w domach. Transmisja na żywo zostanie przeprowadzona w radiu LRT. „Narodowe dyktando co roku przypomina, że język litewski jest żywy na tyle, na ile go używamy. Jedna godzina, jeden tekst i tysiące ludzi w różnych miejscach — to poczucie wspólnoty, co tworzy język. Czasami wydaje się, że dyktando to tylko tekst i zasady. Jednak w rzeczywistości zawsze dotyczy ono ludzi i ich relacji z językiem. Każdej wiosny otrzymujemy mnóstwo pytań, kiedy będziemy pisać, dlatego bardzo cieszymy się, że znów możemy zaprosić wszystkich do spotkania przy kartce z dyktandem” — stwierdziła w komunikacie organizatorka Narodowego Dyktanda Vytautė Šmaižytė-Kuliešienė. „Publiczny nadawca ma szczególną misję — jednoczyć ludzi wokół wspólnych doświadczeń, które wzmacniają naszą tożsamość. Narodowe dyktando to jedna z najpiękniejszych tradycji, która co roku przypomina, że język żyje wtedy, gdy wszyscy razem o niego dbamy. Cieszymy się, że LRT może pomóc w utrzymaniu tej inicjatywy widocznej i dostępnej dla każdego — zarówno na Litwie, jak i poza jej granicami” — powiedział zastępca dyrektora generalnego LRT Gytis Oganauskas. Najlepsi uczestnicy zostaną zaproszeni do finału, w którym wyłonieni zostaną zwycięzcy w trzech kategoriach: uczeń, osoba dorosła oraz Litwin mieszkający za granicą. Dyktando trwa zazwyczaj około 50 minut i opiera się na tekście przygotowanym przez litewskich pisarzy.

Opr. J.B. na podst. BNS

Kopciowo znów na świeczniku

Wiceminister obrony Polski oświadczył, że poligon nie zostanie rozszerzony w stronę Polski. Litewska opozycja mówi o porażce litewskiej dyplomacji, a minister Kaunas twierdzi, że „plan jest taki, jak był”.

WARSZAWA: „POLSKA POPIERA PLANY”

Wiceminister obrony Polski Paweł Bejda oświadczył w czwartek 26 marca dziennikarzom w Suwałkach, że terytorium poligonu wojskowego w Kopciowie nie zostanie rozszerzone w stronę Polski. Dodał, że trwają negocjacje, by poligon zlokalizowano w odpowiedniej odległości od granicy — częściowo ze względu na protesty mieszkańców w okolicach Sejna.

Po fali medialnych spekulacji polskie Ministerstwo Obrony Narodowej wydało w piątek komunikat precyzujący stanowisko.

„Polska popiera plany sojuszników, w tym Litwy, dotyczące rozbudowy infrastruktury poligonów” — czytamy w oświadczeniu. Resort podtrzymał też deklarację o ewentualnej pomocy polskich specjalistów ds. infrastruktury. „Jeśli w przyszłości polskie siły zbrojne zostaną zaproszone do udziału w ćwiczeniach na poligonie w Litwie, wezmą w nich udział” — czytamy.

KAUNAS: „PO CO WYWOŁYWAĆ FAŁĘ DEZINFORMACJI?”

Minister ochrony kraju RL Robertas Kaunas zareagował ostro. „Rozumiem, że wszystkim potrzebne są chwytliwe nagłówki, a opozycji — puste gadanie, jednak nic się nie zmieniło — plan jest taki sam, jak był. Po co wywoływać taką falę dezinformacji?” — napisał na Facebooku.

W komentarzu wideo opublikowanym przez ministerstwo Kaunas wyjaśnił, że po styczniowym spotkaniu z polskim ministrem obrony Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem przekazał informację, iż Polska chciałaby trenować na poligonie w Kopciowie, a nie tworzyć go wspólnie.

„Polska nie widzi obecnie potrzeby tworzenia poligonu po swojej stronie, ponieważ posiada i rozbudowuje swoje poligony w innych miejscach” — powiedział Kaunas.

Podkreślił, że z polską stroną uzgodniono lokalizację poligonu w odległości 500 m od granicy.

„Korytarz Suwalski stanowi punkt krytyczny w razie wojny, dlatego po stronie litewskiej musimy zrobić wszystko, co w naszej mocy, aby zapewnić jego obronność” — dodał minister.

Przewodniczący sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Rimantas Sinkevičius ocenił sytuację pragmatycznie.

„Jesteśmy już daleko, oni musieli od początku wszystko zacząć, wszystko by się opóźniło. Myślę, że państwo naturalnie doszło do wniosku, że lepiej jest korzystać z gotowego poligonu, niż budować go wspólnie” — powiedział BNS. Zapewnił też, że zostanie przyjęty pakiet mobilności wojskowej — „powstanie wojskowy Schengen”.

Główny doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa Deividas Matulionis nie widzi powodów do niepokoju. „Na pewno nie wycofają się ze wspólnej obrony, ponieważ jesteśmy sojusznikami w NATO i w razie potrzeby naprawdę liczymy na wsparcie Polski” — powiedział dla BNS.

OPOZYCJA: PORĄŻKA DYPLOMACJI

Inaczej sprawę ocenia lider konserwatystów Laurynas Kasčiūnas.

„Wiadomości z Polski, że Warszawa nie chce wspólnego poligonu z Litwą i wołałaby, aby został on przeniesiony dalej od granicy państwowej, wskazują na poważną porażkę litewskiej dyplomacji i nieodpowiedzialne działania najwyższych rangą polityków” — napisał Kasčiūnas na Facebooku. Według niego władze „od dawna nie potrafią koordynować działań ani działać dyplomatycznie”, a „pomysły i rozważania są upubliczniane bez konsultacji z sojusznikami”. Mimo to zapewnił, że frakcja TS-LKD w Sejmie poprze ustawę o poligonie.

Rząd poparł w środę 18 marca utworzenie poligonu w Kopciowie, decyzję musi jeszcze zatwierdzić Sejm. Obiekt o powierzchni ok. 14,6 tys. ha pomieści jednocześnie 3,5-4 tys. żołnierzy. Większe ćwiczenia odbywałyby się ok. pięć razy w roku, mniejsze — na bieżąco. Decyzja wywołała protesty części mieszkańców; do Kopciowa udali się prezydent Nausėda, minister ochrony kraju i dowódca sił zbrojnych, by tonować nastroje.

Opr. A. K. na podst. BNS

■ Robertas Kaunas, minister ochrony kraju RL Fot. Alfredas Pliadis, KAM, opr.A.K.

Zwiastowanie NMP. „Święto pozwala wiernym zastanowić się nad ogromem Bożej miłości”

Honorata Adamowicz

To uroczystość symbolizująca początek historii zbawienia, posłuszeństwo i zaufanie Maryi wobec Boga, a także czas refleksji nad tajemnicą życia i narodzin Jezusa.

ISTOTNY MOMENT W HISTORII ZBAWIENIA

— Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie, obchodzone jest co roku 25 marca, to bardzo ważna uroczystość kościelna, ponieważ upamiętnia niezwykle ważny moment w historii zbawienia. Właśnie 25 marca archanioł Gabriel przybył do Maryi w Nazarecie i oznajmił jej, że zostanie Matką Syna Bożego, Jezusa Chrystusa. To wydarzenie, opisane w Ewangelii wg św. Łukasza, symbolizuje początek wcielenia Boga w ludzkie ciało i jest jednym z najważniejszych punktów chrześcijańskiej wiary — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ks. Mirosław Grabowski, proboszcz parafii św. Rafała Archanioła w Wilnie.

Jak dodaje duchowny, święto to podkreśla nie tylko wyjątkową rolę Maryi w historii zbawienia, ale również jej posłuszeństwo, pokorę i całkowite zaufanie Bogu, które stały się wzorem do naśladowania dla wszystkich wiernych. Maryja, pokornie przyjmując słowa archanioła Gabriela, zgodziła się na Boży plan nie zważając na trudności, które na nią czekały. Jej postawa jest symbolem otwartości na Bożą wolę i odwagi w przyjmowaniu Bożych tajemnic.

ZNACZENIE DATY I SYMBOLIKA ZWIASTOWANIA

— 25 marca to nie przypadkowa data. Święto obchodzone jest dokładnie dziewięć miesięcy przed Bożym Narodzeniem. Zwiastowanie przypomina o cudownym okresie ciąży Maryi — czasie oczekiwania, przygotowania na macierzyństwo — mówi ks. Mirosław Grabowski

25 marca obchodzimy Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie — dzień, w którym archanioł Gabriel oznajmił Maryi, że zostanie Matką Syna Bożego.

Zwiastowanie przypomina o cudownym okresie ciąży Maryi — czasie oczekiwania, przygotowania na macierzyństwo — mówi ks. Mirosław Grabowski

Fot. Marian Paluszkiewicz

Święto to podkreśla nie tylko wyjątkową rolę Maryi w historii zbawienia, ale również jej posłuszeństwo, pokorę i całkowite zaufanie Bogu, które stały się wzorem do naśladowania dla wszystkich wiernych.

stowanie przypomina o cudownym okresie ciąży Maryi — czasie oczekiwania, przygotowania na macierzyństwo. To znaczy, że Maryja wyносиła dziecko dziewięć miesięcy jak każda kobieta. Święto pozwala wiernym zastanowić się nad ogromem Bożej miłości, nad cudownością wcielenia oraz nad tym, że Jezus, choć syn Boży, wszedł w ludzką rzeczywistość, podlegając takim samym prawom życia, jakie znamy my wszyscy — podkreśla ksiądz.

Uroczystość ta ma także głębokie znaczenie liturgiczne i duchowe — jest okazją do refleksji nad

tajemnicą życia, wiernością Bożym planom oraz nad tym, jak Bóg działa w codziennym życiu ludzi. W tradycji ludowej dzień ten był również kojarzony z nadejściem wiosny i symbolami odradzającego się życia, jak przylot bocianów, zwiastujących nowy cykl natury.

OBCHODY I PRAKTYKI WIERNYCH

W tym dniu wierni przychodzą do kościoła, aby uczestniczyć w Mszy świętej, podczas której czyta się fragment Ewangelii opisujący zwiastowanie (Łk 1,26-38). W homiliach kapłani przypominają postawę Maryi — pokorę, otwartość na wolę Bożą i gotowość do posłuszeństwa. W tym dniu wierni często odmawiają różaniec, szczególnie tajemnice radosne, oraz uczestniczą w nabożeństwach maryjnych, śpiewając pieśni i litanie ku czci Maryi. Modlitwy tego dnia obejmują prośby o wiarę, mądrość, opiekę Bożą nad rodziną i wspólnotą. ■

Stołeczny samorząd wzmacnia nauczanie litewskiego w szkołach mniejszości narodowych

18 marca Rada Samorządu Miasta Wilna podjęła decyzję o zezwoleniu na utworzenie w trzech szkołach mniejszości narodowych klas, w których głównym językiem nauczania będzie język litewski.

Justyna Giedrojc

Podkreśla się, że jednocześnie zostaną stworzone warunki umożliwiające rozwój i pielęgnowanie języka oraz kultury mniejszości narodowych.

Zmiany te zostaną wprowadzone w Wileńskiej Szkole im. Lwa Karsawina, Wileńskim Gimnazjum im. Franciszka Skoryny oraz w Wileńskim Gimnazjum w Grzegorzewie, w którym nauczanie odbywa się w języku polskim i rosyjskim.

— Decyzje podjęte przez radę samorządową dotyczą wyłącznie szkół, które zwróciły się z taką prośbą i w których Rada Szkół podjęła stosowną uchwałę — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Alina Kowalewska, główna doradczyni w Administracji Samorządu Miasta Wilna.

LEPSZE PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINÓW

Jak zaznaczył wicemercer Wilna Vytautas Mitalas zmiany są niezbędne, aby zapewnić uczniom lepsze przygotowanie do egzaminów.

Wileńska Szkoła im. Lwa Karsawina rozpocznie tworzenie grup edukacji przedszkolnej z litewskim językiem nauczania, jednocześnie zostaną stworzone warunki umożliwiające rozwój i pielęgnowanie języka oraz kultury mniejszości narodowych.

Tymczasem w Gimnazjum im. Franciszka Skoryny struktura nauczania zostanie uzupełniona o zajęcia ogólnokształcące i wyrównawcze w języku państwowym.

Z kolei w Gimnazjum w Grzegorzewie powstaną klasy, w których całe nauczanie będzie odbywało się w języku litewskim.

Jednocześnie samorząd zapowiada, że językami wykładowymi

Stołeczny samorząd wyraził zgodę na utworzenie w trzech szkołach mniejszości narodowych klas z litewskim jako głównym językiem nauczania

Nauka języka litewskiego dla cudzoziemców oraz obywateli Litwy powracających do kraju powinna być organizowana w sposób jak najbardziej sprzyjający uczniom, z uwzględnieniem specyfiki ich grupy wiekowej oraz poziomu kompetencji językowych.

w Szkole im. Lwa Karsawina będą litewski i rosyjski, w Gimnazjum im. Franciszka Skoryny — litewski i białoruski, a w Gimnazjum w Grzegorzewie — litewski, polski i rosyjski.

Wanda Krawczonok, przedstawicielka frakcji Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, poruszyła kwestię, czy nowo utworzone klasy z językiem litewskim nie staną się w przyszłości konkuren-

cją dla litewskojęzycznego Gimnazjum „Šviesa”, które również działa w Grzegorzewie.

NAUCZANIE JĘZYKA LITEWSKIEGO W CIĄGU CAŁEGO ROKU

Alina Kowalewska, główna doradczyni w Administracji Samorządu Miasta Wilna zauważa, że po utworzeniu grup edukacji przedszkolnej z litewskim językiem nauczania w Szkole im. Lwa Karsawina, zajęcia w tych grupach będą odbywały się zarówno w języku litewskim jak i rosyjskim.

Z kolei w Gimnazjum im. Franciszka Skoryny będą kompletowane klasy wyrównawcze — oznacza to wdrożenie nowego systemu nauczania polegającego na nauczaniu języka litewskiego w ciągu całego roku.

— Klasy wyrównawcze będą tworzone w razie potrzeby. Ich celem będzie całoroczne nauczanie języka litewskiego.

12.>>

Klasy te są przeznaczone do intensywnej nauki języka litewskiego, tak aby obcokrajowcy oraz obywatele Litwy, którzy powrócili lub przybyli z zagranicy, mogli w stosunkowo krótkim czasie opanować język litewski i przygotować się do kontynuowania nauki w klasach ogólnokształcących. Tworzy się je na podstawie decyzji podjętych w placówkach edukacyjnych — wyjaśnia urzędniczka samorządowa.

DO 20 UCZNIÓW W KLASIE

Klasa wyrównawcza liczy od ośmiu do 20 uczniów.

— Tworzą ją uczniowie w tym samym lub zbliżonym wieku, a nauka w niej trwa nie dłużej niż jeden rok. Klasa wyrównawcza ma przydzielone co najmniej 25 godzin tygodniowo na naukę języka litewskiego oraz inne zajęcia edukacyjne wspierające jego opanowanie.

Wileńska Szkoła im. Lwa Karasawina rozpocznie tworzenie grup edukacji przedszkolnej z litewskim językiem nauczania, jednocześnie zostaną stworzone warunki umożliwiające rozwój i pielęgnowanie języka oraz kultury mniejszości narodowych.

Decyzje podjęte przez Radę samorządową dotyczą wyłącznie szkół, które zwróciły się z taką prośbą i w których Rada Szkoły podjęła stosowną uchwałę — mówi Alina Kowalewska, główna doradczyni w Administracji Samorządu Miasta Wilna

Nauczanie języka litewskiego odbywa się zgodnie z ogólnym programem nauczania, na poziomach biegłości językowej od A1 do B2. Nauka języka litewskiego dla cudzoziemców oraz obywateli Litwy powracających do kraju powinna być organizowana w sposób jak najbardziej sprzyjający uczniom, z uwzględnieniem specyfiki ich grupy wiekowej oraz poziomu kompetencji językowych. Należy na bieżąco monitorować ich postępy, reagować na pojawiające się trudności oraz niezwłocznie podejmować niezbędne decyzje — mówi Alina Kowalewska.

SZKOŁA ZMIENI NAZWĘ

Podczas posiedzenia, które odbyło się 18 marca Rada Samorządu Miasta Wilna zatwierdziła także zmianę nazwy Wileńskiego Gimnazjum im. Wasilija Kacziałowa na Wileńskie Gimnazjum „Veiksmas”.

Szkoła ta, z rosyjskim językiem nauczania, została założona w 1975 r., a w 1994 r. nadano jej imię Wasilija Kacziałowa. Urodzony w Wilnie Kacziałow (1875-1948) był rosyjskim aktorem teatralnym. W 1936 r. otrzymał honorowy tytuł Artysty Ludowego ZSRS, a w 1943 roku – Nagrodę Stalinowską.

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

Awanturowała się na Lipówce, będzie sądzona

Prokuratura Okręgowa w Wilnie poinformowała 19 marca, że przekazała do sądu sprawę karną, w której 46-letniej obywatelce Belgii i Jamajki postawiono zarzuty naruszenia porządku publicznego oraz podżegania przeciwko grupie osób ze względu na ich płeć, rasę i kolor skóry — poinformowała w czwartek Prokuratura Generalna. Z danych śledztwa wynika, że kobieta, która ostatnio mieszka na Litwie, przyjechała w lutym zeszłego roku do ośrodka narciarskiego „Liepkalnis” na Lipówce w Wilnie. Kiedy przy kasach ośrodka doszło do sporu o cenę kartonów narciarskich i zwrot pieniędzy, cudzoziemka zachowała się agresywnie. Z danych zebranych w trakcie śledztwa wynika, że oskarżona wtargnęła do pomieszczeń służbowych, krzyczała na pracowników, nie reagowała na ich prośby o uspokojenie się, złośliwie drwiła, szydziła i demonstracyjnie, cynicznie słownie poniżała pracowników ośrodka narciarskiego, podżegając do nienawiści ze względu na ich kolor skóry, płeć i rasę. Oskarżona nagrywała swoje działania, wypowiedzi oraz pracowników ośrodka za pomocą telefonu komórkowego. Konflikt ustał dopiero po przybyciu funkcjonariuszy policji.

W tym czasie w ośrodku było wielu gości, w tym nieletni, więc według funkcjonariuszy takie bezczelne zachowanie cudzoziemki było przejawem braku szacunku wobec otoczenia oraz zakłóciło spokój i porządek publiczny.

Tego samego wieczoru oskarżona opublikowała na portalu Instagram nagrania, zdjęcia i teksty zrobione w ośrodku narciarskim, w których, jak się podejrzewa, wyśmiewała, poniżała i podżegała do nienawiści.

W trakcie postępowania przygotowawczego cudzoziemka nie przyznała się do winy. Sprawa karna została przekazana do rozpatrzenia przez Sąd Rejonowy w Wilnie.

Opr. A.K. na podst. BNS

Politolog: nastroje nacjonalistyczne i izolacjonistyczne nabierają u nas na sile

Hasło „Litwa dla Litwinów” nie jest hasłem XXI w. — w rozmowie z „KW” zauważa politolog i historyk Andrzej Puksztó. Jego zdaniem obecna dyskusja publiczna świadczy o postępującej radykalizacji nastrojów społecznych.

Antoni Radczenko

ZAJŚCIE 11 MARCA

11 marca doszło do incydentu, podczas którego funkcjonariusze policji zatrzymali docenta Uniwersytetu Wileńskiego Instytutu Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego Konstantinasa Andrijauskasa.

Szef stowarzyszenia „Rodzina. Naród. Państwo”, Raimondas Šimaitis, poinformował w mediach społecznościowych, że Andrijauskas zerwał patriotyczny baner z wizerunkiem Vincasa Kudirki z mostu Čiurlionisa przy parku Vingis, gdzie grupa osób z litewskimi flagami świętowała Dzień Odzyskania Niepodległości. Miał on także wyzywać uczestników od ekstremistów oraz szarpać obecnych tam nieletnich, którzy próbowali go powstrzymać.

Sam Andrijauskas napisał w serwisie Facebook, że zerwał z wiaduktu plakat z napisem „Litwa dla Litwinów”, jednak zaprzeczył, by stosował przemoc wobec ludzi.

Według prokuratury przedstawiono mu już zarzuty i zastosowano środek zapobiegawczy. „W odpowiedzi na Państwa zapytanie informujemy, że postępowanie przygotowawcze w sprawie naruszenia porządku publicznego (na podstawie art. 284 Kodeksu karnego) zostało wszczęte 11 marca br., kiedy to jedna osoba (ur. 1984 r.), przebywając w miejscu publicznym, na moście pieszym znajdującym się przy ul. M. K. Čiurlionisa w Wilnie, zerwała plakat z napisem »Litwa dla Litwinów« oraz weszła w konflikt z właścicielem tego plakatu” — oświadczyła dla agencji ELTA Gintarė Vitkauskaitė-Šatkauškienė, rzeczniczka prasowa Prokuratury Generalnej.

Incident z 11 marca i hasło „Litwa dla Litwinów” stały się przyczyną dyskusji publicznej

W ostatnich latach widzimy w Europie rosnące poparcie dla partii nacjonalistycznych i izolacjonistycznych. Wzrost populizmu i nacjonalizmu w Europie nasilił się po kryzysie finansowym 2008-2009 oraz kryzysie migracyjnym 2015 r. Zjawiska te wzmacniają nieufność wobec elit i sprzeciw wobec globalizacji.

REAKCJA PREZYDENTA

Sytuacja natychmiast wywołała dyskusję publiczną. Do sprawy odniósł się również prezydent. „To brzmi, jak swoisty relikw z przeszłości, takie hasła są mi obce. Przede wszystkim dlatego, że kojarzą mi się z bardzo złymi rzeczami, które miały miejsce jeszcze w latach 30. ubiegłego wieku w Niemczech” —

oświadczył w rozmowie z LRT Gitanas Nausėda.

„Można kochać państwo i naprawdę dążyć do tego, co dla niego najlepsze, w zupełnie inny sposób — nie próbując wynosić swojego narodu ponad inne, lecz po prostu szanując wszystkie narody i wszystkich ludzi, którzy żyją razem z nami. Tylko idąc tą drogą uczynimy Litwę silną. We wszystkich innych przypadkach obawiam się, że tylko jej zaszkodzimy” — dodała głowa państwa.

CZERWIEC 1941 ROKU

Politolog i historyk z Uniwersytetu Witolda Wielkiego Andrzej Puksztó sądzi, że całe zamieszanie świadczy o nasilającej się radykalizacji nastrojów społecznych.

— Linia podziału w społeczeństwie wygląda następująco. Część społeczeństwa uważa siebie za Europejczyków.

15.>>

14.>>

Dla tej części są bliskie szeroko pojęte wartości liberalne. Ich postrzeganie obywatelskości i etniczności są analogiczne do ich postrzegania w Europie Zachodniej. Drugą część to zwolennicy modelu państwa narodowego. Modelu, jakim była Litwa i Polska w okresie międzywojennym. Między I a II wojną światową Polska i Litwa miały rządy autorytarne i ten model państwa był utrzymywany przy pomocy siły. Zresztą wówczas podobne nastroje były w całej Europie. W Niemczech skończyło się to katastrofą — dzieli się refleksją z „Kurierem Wileńskim” politolog.

Zdaniem rozmówcy hasło „Litwa dla Litwinów” jest bezpośrednio powiązane z mroczną stroną litewskiej historii.

— Takie podejście szczególnie tragicznie zadziało pod koniec czerwca 1941 r. Jeszcze przed wejściem wojsk niemieckich w Kownie już rozpoczęły się pogromy żydowskie. Te pogromy przebiegały pod tym hasłem. Więc, jeśli ktoś zna historię kraju, chociażby na poziomie średnim, to takie hasło jednoznacznie budzi w nim złe skojarzenia — oświadcza Puksztó.

„ŚWIT NIEMNA” I KASČIŪNAS

W ostatnich latach widzimy w Europie rosnące poparcie dla

partii nacjonalistycznych i izolacjonistycznych. Wzrost populizmu i nacjonalizmu w Europie nasilił się po kryzysie finansowym 2008-2009 oraz kryzysie migracyjnym 2015 r. Zjawiska te wzmacniają nieufność wobec elit i sprzeciw wobec globalizacji. Przykłady takich partii to m.in. Alternatywa dla Niemiec (AfD) w Niemczech, Zjednoczenie Narodowe we Francji, Bracia Włosi we Włoszech oraz Fidesz na Węgrzech. Rosnące poparcie dla tych ugrupowań wpływa na polaryzację społeczną.

— Sądzę, że nastroje nacjonalistyczne i izolacjonistyczne już nabierają u nas na sile. Większość litewski partii — to dotyczy zarówno tych z opozycji, jak i koalicji rządzącej — przesunęło się w prawo. W kontekście koalicji rządzącej takim przykładem jest „Świt Niemna”. Na opozycji świadczy o tym wybór Laurynasa Kasčiūnasa na prezesa konserwatystów. Zaczynał on swoją karierę polityczną jako neofaszysta. Ten proces już się rozpoczął. Jaka będzie dalsza reakcja społeczeństwa, trudno powiedzieć. Wydaje mi się, że ta dzisiejsza dyskusja publiczna, wiąże się z tym, aby ten proces zatrzymać. Hasło „Litwa dla Litwinów” nie jest hasłem XXI w. — oświadcza Andrzej Puksztó.

Fot. Marian Paluszkiwicz

Jeśli ktoś zna historię kraju, chociażby na poziomie średnim, to takie hasło jednoznacznie budzi w nim złe skojarzenia — uważa Andrzej Puksztó

Skazano dilerów. Zamawiali z USA przez Telegrama

Kilogram konopi, żelki z halucynogenem i e-papierosy z olejem THC — wszystko zamówione przez komunikator Telegram i opłacone kryptowalutą. Dwóch młodych mężczyzn trafi za kraty za przemyt z USA. Sąd Okręgowy w Poniewieżu przekazał 19 marca, że skazał 25-letniego M. Š. i 22-letniego G. S. na kary pozbawienia wolności za przemyt znacznej ilości substancji odurzających i psychotropowych ze Stanów Zjednoczonych. Wiosną 2024 r. oskarżeni zamówili przez Telegram od dostawców w USA ok. kilogram konopi indyjskich oraz produkty zawierające THC i psylocynę. Przesyłki zamaskowano jako zabawki dla dzieci.

W paczkach funkcjonariusze znaleźli prawie kilogram konopi z THC, trzy e-papierosy z olejem konopnym, żelki z psylocyną i czystym THC oraz mieszankę białej substancji krystalicznej. Obrona próbowała dowieść, że czyn stanowił jedynie usiłowanie, bo przesyłki zatrzymały służby celne i zastąpiły je paczkami imitującymi. Sąd odrzucił ten argument. „Oskarżeni nabyli substancje narkotyczne, kupując je przez internet i płacąc kryptowalutą. Już od tego momentu stali się właścicielami tych substancji. Fakt, że organy ścigania kontrolowały dostawę przesyłek, nie zmienia faktu, że przestępstwo zostało popełnione już w momencie przekroczenia granicy państwowej przez substancje” — stwierdził sędzia Valdas Petras Meidus. M. Š. przechowywał ponadto w mieszkaniu 198 tabletek MDMA i cudze dokumenty tożsamości. G. S. kontynuował działalność przestępczą w trakcie toczącej się równoległe sprawy. Sąd wymierzył M. Š. dwa i pół roku, a G. S. trzy lata i cztery miesiące pozbawienia wolności. Kary są łagodniejsze od ustawowego minimum — sąd uwzględnił fakt, że narkotyki nie trafiły na rynek. Oba skazanym orzeczono areszt w sali sądowej. Wyrok można zaskarżyć do Sądu Apelacyjnego w ciągu 20 dni.

Opr. A.K. na podst. BNS

Powrót bocianów wcześniejszy niż zwykle. Na czyje podwórko mogą rzucić węża?

Honorata Adamowicz

Ich wcześniejsze przybycie, jak wyjaśnia dla „KW” przyrodnik, nie jest niczym niezwykłym — zależy ono od pogody, a ciepła i wczesna wiosna sprzyja wcześniejszemu pojawieniu się pierwszych ptaków.

Klekociarz jest szczególnie kojarzony z 25 marca, gdy na Litwie obchodzony jest Dzień Bociana.

DATA SYMBOLICZNA

— Nie oznacza to jednak, że wszystkie bociany przylatują dokładnie tego dnia. Zwykle wracają z Afryki pod koniec marca lub na początku kwietnia, w zależności od pogody. 25 marca to raczej data symboliczna — uważa się, że do tego czasu powinny już pojawić się pierwsze bociany. Bocian biały to dobrze znany wszystkim ptak, żyjący zarówno w Europie, jak i w Afryce. Występuje w różnych miejscach: na łąkach, polach, w pobliżu lasów, jednak najczęściej wybiera życie blisko ludzi. Na Litwie ptaki te są bardzo powszechne — często można je zobaczyć nawet przy własnym domu lub przez okno — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Selemonas Paltanavičius, znany litewski przyrodnik.

TOWARZYSZ CZŁOWIEKA O WYJĄTKOWYM WYGLĄDZIE

Jak mówi przyrodnik, bociany nazywane są towarzyszami człowieka, ponieważ lubią zakładać gniazda w pobliżu gospodarstw. Nawet jeśli ludzie się wyprowadzą, bociany przez jakiś czas mogą tam jeszcze mieszkać, ale nie na długo — jeśli w gospodarstwie nie ma ludzi, bociany również opuszczają swoje gniazdo. Ciekawe też, że często wracają co roku do tych samych gniazd.

W tym roku bociany na Litwie pojawiły się wcześniej niż zwykle, zwiastując nadejście wiosny. Ptaki te od wieków są symbolem szczęścia, nowego życia i bliskości człowieka.

Bocian biały to dość duży ptak, ważący około 3-4,5 kg. Jego ciało jest całe białe, a pióra na skrzydłach są czarne. Gdy skrzydła są złożone, ptak wygląda na białego z czarnymi krawędziami skrzydeł. Bocian ma długi dziób i długie nogi, które mają intensywnie czerwony kolor.

„BOCIANIE” WIERZENIA I ZNACZENIE W KULTURZE

— Jest to jeden z najpiękniejszych i najbardziej okazałych ptaków naszego regionu. Bocian biały został ogłoszony narodowym ptakiem Litwy w 1973 r. i ma ogromne znaczenie w litewskiej kulturze. O bocianach powstało wiele pieśni, opowieści i wierzeń. Uważa się, że bocian przynosi szczęście i chroni dom, przy którym się osiedli. Od dawna istnieje wiele różnych wierzeń i znaków związanych z bocianami. Ludzie wierzyli, że należy traktować je z szacunkiem — nie wolno ich krzywdzić ani źle o nich mówić. Mówiono, że jeśli człowiek

jest zły, bocian może przynieść do gniazda płonącą gałązkę i rzucić ją na dach, powodując pożar. Wierzą także, że złym ludziom bocian może rzucić na podwórko węża. Do dziś wierzy się, że jeśli pierwszego bociana na wiosnę zobaczysz w locie — będziesz pracowity, a jeśli stojącego — będziesz leniwy. Oczywiście takie opowieści bardziej przypominają dawne wierzenia i próby wyjaśnienia różnych zjawisk. Pokazują jednak, jak ważne miejsce bocian zajmował w życiu ludzi — opowiada Selemonas Paltanavičius.

Ponad 75 proc. całkowitej populacji lęgowej bocianów białych (ponad 180 tys. par) występuje w Europie. Największa liczba tych ptaków występuje w Polsce (44-46 tys.) i na Ukrainie (26,2-32,4 tys.). Każdego roku na Litwie rozmnaża się 19,5-20,5 tys. par, czyli około 10 proc. całej europejskiej populacji. ■

TVP
WILNO

Bociany nazywane są towarzyszami człowieka, ponieważ lubią zakładać gniazda w pobliżu gospodarstw Fot. Marian Paluszkiewicz

Sukces Kai Tworogal na turniejach światowych

W dniach 4-7 marca we Władysławowie (Polska) odbył się światowy turniej WTT Youth Contender Władysławowo 2026, w którym wzięły udział również Kaja Tworogal i Ewa Chalkovskytė — tenisistki stołowe z Mickun uczęszczające do Szkoły Sportowej Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie.

Kaja Tworogal zaprezentowała się znakomicie w grupie dziewcząt do lat 13. W rozgrywkach grupowych pokonała wszystkie trzy przeciwniczki, zajęła pierwsze miejsce i pewnie awansowała do finału.

W play-offach Kaja pokonała dwie reprezentantki Polski 3:0 i 3:1, a w walce o awans do finału przegrała 0:3 ze Szwajcarką WU Michelle i zajęła znakomite trzecie miejsce.

Ewa Chalkovskytė, która startowała w grupie dziewcząt U13, odniosła trzy zwycięstwa oraz poniosła jedną porażkę, co pozwoliło jej zająć drugie miejsce w grupie i awansować do czołowej szesnastki. Niestety, w 1/8 finału, przy wyniku 1:3, musiała uznać przewagę reprezentantki Polski i odpadła z dalszej rywalizacji.

Wyniki gry mieszanej do lat 15: Ewa Chalkovskytė w parze z Finką J. Kivimäki zakończyła swój występ w drugiej rundzie; Kaja Tworogal z Łotyszką D. Korbutis przegrała pierwszy mecz.

Kaja Tworogal zaprezentowała się znakomicie w grupie dziewcząt do lat 13 **Fot. archiwum szkolne**

Po udanych startach w Polsce, młodzi litewscy tenisisci stołowi nadal prezentowali znakomitą formę. W dniach 9-11 marca, podczas turnieju WTT Youth Contender Havířov 2026, rozgrywanego w Czechach, Kaja Tworogal zdobyła brązowy medal, a Ewa Chalkovskytė była o krok od medalistek — zajmując miejsca 5-8.

Obie zawodniczki rozpoczęły rywalizację do lat 13 w fazie grupowej. Po dwóch zwycięstwach i jednej porażce, pewnie wkroczyły do głównej fazy zawodów.

W 1/8 finału Ewa pokonała silną rywalkę z Hiszpanii 3:2 po zaciętej walce, ale w ćwierćfinale musiała ulec przyszłej mistrzyni z Czech A. Brhelovej 0:3 i zakończyła rywalizację na miejscu 5-8.

Kaja pokonała reprezentantkę Ukrainy 3:1 w pierwszym meczu fazy zasadniczej, pokonała rywalkę z Singapuru 3:0 w ćwierćfinale i przegrała 0:3 z tą samą Czeszką, co Ewa w półfinale, zdobywając brązowy medal.

To już drugi z rzędu turniej WTT Youth Contender, w którym Kaja staje na podium.

Obie zawodniczki startowały również w kategorii wiekowej U15: Ewa poniosła dwie porażki i wycofała się z dalszej walki, Kaja natomiast odniosła jedno zwycięstwo i poniosła jedną porażkę, docierając do 1/32 etapu, gdzie przegrała z reprezentantką Ukrainy 1:3. ■

Markas Vaitonis, nauczyciel Szkoły Sportowej Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie

Dwa złote medale dla rejonu wileńskiego

13 marca w Szyrwintach odbyły się drużynowe mistrzostwa dzieci (rocznik 2014 i młodsze) w tenisie stołowym wśród rejonów oraz miast Klajpeda i Olita.

W zawodach uczestniczyło 11 drużyn chłopców i osiem drużyn dziewcząt. Rejon wileński reprezentowały dzieci Szkoły Sportowej w Niemenczynie: Agata Kudriawcewa, Daria Anciewicz, Daniel Stefanowicz, Marcin Radewicz, Daniel Tuniewicz i Arsenij Kanaszkow. Drużyna chłopców zwyciężyła, wygrywając wszystkie mecze wynikiem 3:0.

Drużyna dziewcząt też wygrała wszystkie spotkania, mimo że grały tylko dwie zawodniczki i w każdym meczu miała minus jeden punkt. Dziewczęta pokazały charakter i zagrały do-

Rejon wileński reprezentowały dzieci Szkoły Sportowej w Niemenczynie **Fot. archiwum szkolne**

brze — wygrały decydujący mecz z drużyną z Szyłokarczmy wynikiem 3:2 i zdobyły pierwsze miejsce. Teraz przed nami finały, w których cztery drużyny miejskie z Wilna,

Kowna, Szawli i Poniewieża dołączą do sześciu drużyn rejonowych ■

Markas Vaitonis, nauczyciel Szkoły Sportowej Rejonu Wileńskiego w Niemenczynie

Nowa publikacja: biogramy lekarzy spoczywających na wileńskiej Rossie

28 marca 2026 r. (sobota) o godz. 11.00 w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Naugarduko 76 odbędzie się prezentacja publikacji „Medici necropolis Rossa”. Jest to słownik biograficzny lekarzy pochowanych na zabytkowej nekropolii Na Rossie.

Książka powstała z inicjatywy prezes WarmińskoMazurskiej Izby Lekarskiej w Olsztynie, Anny Lelli, we współpracy ze Społecznym Komitetem Opieki nad Starą Rossą (SKOnSR), kierowanym przez prezesa Dariusza Żyborcia. Materiał zebrał i opracował członek SKOnSR, Dariusz Lewicki.

IZBA ODDAJE HOŁD SWOIM NAUCZYCIELOM ZAWODU

9 sierpnia 2025 r., podczas uroczystości odsłonięcia odrestaurowanych pomników dwóch zasłużonych lekarzy — dr. Wacława Jasińskiego (1881-1936) i dr. Antoniego Kozłowskiego (zm. 1871) — przedstawiciele WarmińskoMazurskiej Izby Lekarskiej, na czele z prezes Anną Lellą, zaproponowali przygotowanie i wydanie publikacji poświęconej medykom spoczywającym Na Rossie. Izba lekarska współpracuje nie tylko z Polskim Stowarzyszeniem Medycznym na Litwie, lecz od 2018 r. także ze SKOnSR, przekazując środki na renowację nagrobków polskich lekarzy na historycznym cmentarzu, który w tym roku obchodzi 225. rocznicę założenia. Dzięki tym działaniom udało się zachować i przywrócić pamięć o miejscach pochówku kilku medyków zasłużonych dla Polski i Litwy. Odnawianie tych pomników jest dla izby naturalnym obowiązkiem. Powojenna medycyna warmińskomazurska w dużej mierze opiera się na lekarzach z Wileńszczyzny. W ten sposób izba oddaje hołd swoim nauczycielom zawodu i dokłada swoją cegiełkę do pielęgnowania ich pamięci.

MATERIAŁY GROMADZONE PRZEZ DWIE DEKADY

Pomysł wydania takiego słownika był bliski sercu prezesowi

organizacji non-profit Dariuszowi Żyborcowi. Dwadzieścia lat temu zaczął on gromadzić informacje o lekarzach pochowanych Na Rossie. Pierwsze materiały otrzymał od nauczycielki i przewodniczki wileńskiej, Heleny Noreikienė. Była to lista około pięćdziesięciu nazwisk, których groby należało odnaleźć na cmentarzu. W ustaleniu lokalizacji pomników pomogła Sabina Jakutowicz, wówczas studentka filologii polskiej na Uniwersytecie Wileńskim.

Wkrótce lekarz dentysta zorganizował pierwsze jesienne akcje sprzątania grobów lekarzy. Podczas porządków z kolegami z zawodu zauważył, że wiele nagrobków jest w coraz gorszym stanie, więc postanowił pozyskać środki na ich renowację. Żyborć zwrócił się o pomoc do Alicji Marii Klimaszewskiej, ówczesnej prezes SKOnSR, i rozpoczęły się pierwsze kwesty Na Rossie — zbierano pieniądze na odnowę pomników medyków.

Apel skierowano także do lekarzy w Polsce i za granicą, prosząc ich o wsparcie. Odpowiedzieli medycy z Polskiego Towarzystwa Lekarskiego z Warszawy, Częstochowy, Krakowa, Ostrołki, Śremu i Katowic. Dołączyło też Stowarzyszenie Lekarzy Polskich w Chicago oraz izby lekarskie: Okręgowa Izba Lekarska w Warszawie im.

prof. Jana Nielubowicza, Śląska Izba Lekarska i WarmińskoMazurska Izba Lekarska.

Sześć lat temu, razem ze społecznikiem Dariuszem Lewickim, stworzono trasę tematyczną poświęconą 27 zasłużonym lekarzom pochowanym na Rossie; trasa jest dostępna na stronie rossa.lt. Ze studentami medycyny realizowano też projekty dotyczące lekarzy spoczywających na Cmentarzu Na Rossie i na Cmentarzu Bernardyńskim.

KONCEPCJA KSIĄŻKI, WYZWANIA I OWOCNA WSPÓŁPRACA

Wydanie książki okazało się jednak znacznie trudniejsze. Aktywista wiedział, że sam nie da rady. Jedyną osobą, którą znał i która mogła się tego podjąć, był Dariusz Lewicki. Pod wpływem emocji zadzwonił do niego i opowiedział o propozycji kolegów z Olsztyna. Początkowo podszedł do tego z dystansem, ale wkrótce zgodził się na współpracę.

Czasu pozostało niewiele, jedynie 4,5 miesiąca do Nowego Roku. Razem stworzono koncepcję książki i wymieniano się materiałami o medykach; tych źródeł jednak brakowało, dlatego należało szukać informacji gdzie indziej. Wsparcia udzielił członek SKOnSR, historyk i archiwista Albert Wołk, który w litewskich archiwach odnalazł liczne materiały o medykach.

Zebrane biogramy dotyczą osób żyjących przez ponad dwa stulecia: od końca XVIII do końca XX w. Odtworzenie życiorysów medyków było trudne i często przypominało pracę detektywa. Dane biograficzne były fragmentaryczne i rozproszone: w archiwach, nekrologach, rocznikach zawodowych, wspomnieniach i dokumentach rodzinnych.

Książka stanowi zwięzłe, ale bogate kompendium o wileńskich medykach pochowanych Na Rossie. Publikacja napisana przystępnym językiem, skierowana jest zarówno do historyków i pasjonatów Wilna, jak i do mieszkańców oraz turystów.

18.>>

Podjęto się żmudnych poszukiwań, porównywano źródła, weryfikowano daty i miejsca, lecz czasem trzeba się było pogodzić z nieuniknionymi brakami.

Luki w niektórych życiorysach wynikają z faktu, że wielu lekarzy nie pracowało w Wilnie ani na Wileńszczyźnie, lecz w odległych rejonach dzisiejszej Białorusi lub Rosji. Wielu pochowano Na Rossie zapewne dlatego, że tak zdecydowały rodziny; sprowadzenie szczątków często wynikało z więzi rodzinnych i symbolicznego znaczenia miasta. Najważniejsze źródła znajdują się w tamtejszych archiwach i instytucjach, do których dziś dostęp jest utrudniony lub niemożliwy. Pełne odtworzenie losów wymagałoby systematycznych, wieloletnich badań archiwalnych oraz znacznych nakładów czasu i środków. Mimo tych trudności udało się zrekonstruować losy blisko 200 osób, których obecność Na Rossie jest nie tylko faktem biograficznym, lecz także ważnym świadectwem historii medycyny.

ZDJĘCIA, PRZEDRUKI I MAPA

W publikacji, ułożonej według sektorów cmentarza i alfabetycznie, przy każdym zachowanym nagrobku zamieszczono zdjęcie. Dodatkowo znalazły się tam tylko 54 fotografie lub portrety, głównie przedruki prasowe i materiały archiwalnych, które stanowią wizualne uzupełnienie biogramów. Choć to niewielka część potencjalnie dostępnych materiałów, same zdjęcia są bardzo wartościowe: pozwalają przyjrzeć się twarzom opisywanych osób, uchwycić realia epoki oraz ułatwiają identyfikację i potwierdzanie informacji.

Przygotowano również osobną mapę dla każdego sektora cmentarza (opracował ją Bogusław Pacyno). Numery podane przy biografiach odpowiadają numerom na mapie, dzięki czemu łatwo można odnaleźć miejsce pochówku.

ZACHĘTA DLA BADACZY

Z przykrością trzeba zauważyć, że większość osób wspomnianych w tym opracowaniu wciąż nie do-

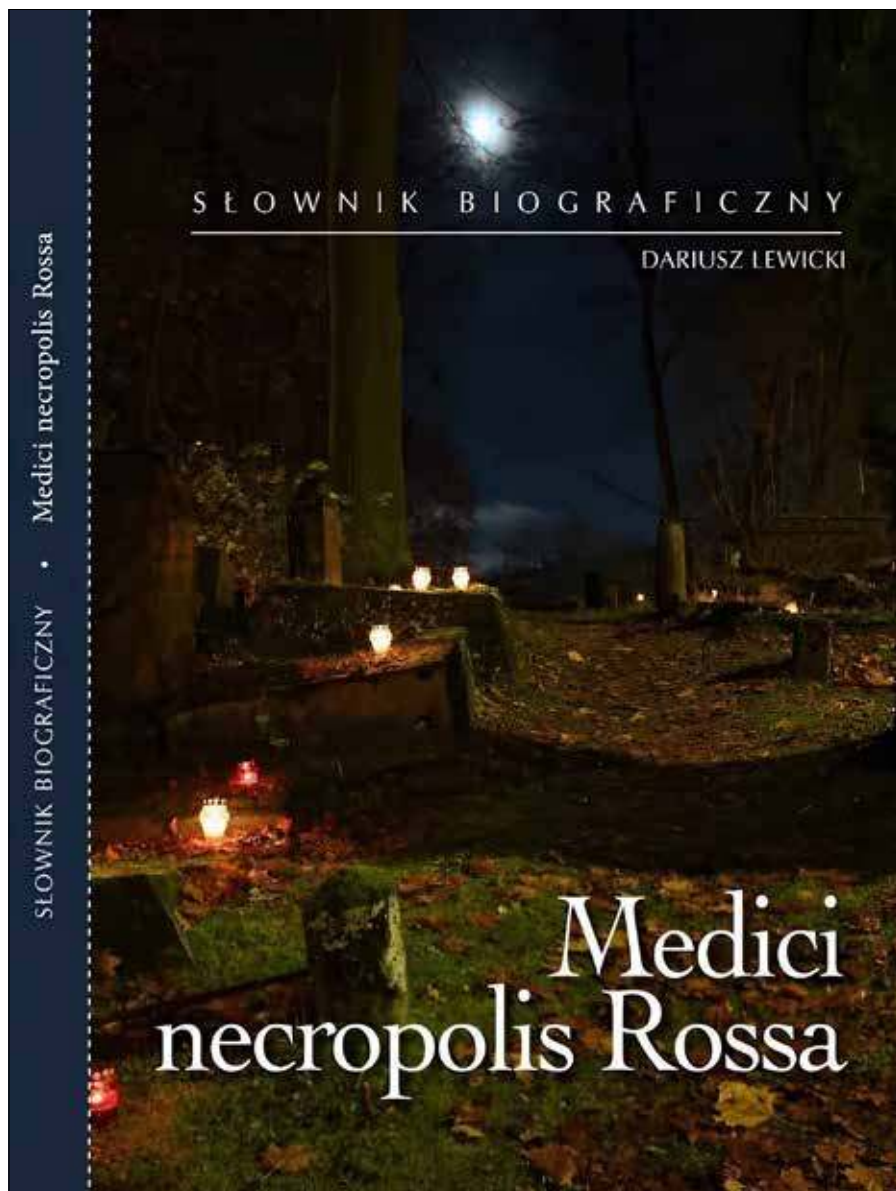
czekała się szczegółowych badań. Być może ta publikacja stanie się zachętą dla innych badaczy do dalszych poszukiwań — nie tylko dotyczących lekarzy, lecz także innych grup zawodowych pochowanych Na Rossie: nauczycieli, artystów, architektów, duchownych i wielu innych. Każda z tych postaci to odrębna historia, opowieść, fragment większej narracji o wielokulturowym, wielojęzycznym i wielonarodowym Wilnie.

Książka stanowi zwięzłe, ale bogate kompendium o wileńskich medykach pochowanych Na Rossie. Publikacja napisana przystępnym językiem, skierowana jest zarówno do historyków i pasjonatów Wilna, jak

i do mieszkańców oraz turystów. Poprzez biografie poszczególnych osób czytelnik poznaje dzieje miasta, jego środowiska naukowego i społecznego oraz wkład, jaki tu pozostawili zasłużeni lekarze.

Warto więc przyjść na prezentację tej książki, by usłyszeć opowieści, które nie zawsze trafiają do przewodników turystycznych, i zobaczyć Rosę w nowym świetle. Spotkanie daje szansę na pogłębioną rozmowę, wymianę wspomnień oraz bezpośrednie obcowanie z miejscem, które kryje wiele nieznanych historii. To okazja, by na żywo doświadczyć, jak pamięć o ludziach łączy się z historią miasta.

Dariusz Lewicki

Prezentacja nowej publikacji odbędzie się już 28 marca w Domu Kultury Polskiej w Wilnie **Fot. autor**

„Nie wyrzucaj, posadźmy w tym pomidorki”. Kiedy wykorzystać ponownie, kiedy nie?

Kiedyś nazywało się to przezornością, dziś — troską o ekologię. Niezależnie od nazewnictwa, korzysta na tym środowisko, ostatecznie też człowiek. Ekspertka rzuca garść zaleceń, o czym warto pamiętać.

W Związku Sowieckim i w latach 90. niepodległej Litwy, gdy wszystkiego brakowało, wyrzucenie czegoś było poważną, ostateczną decyzją. Każda rodzina na Litwie dobrze zna widok foliówki na inne reklamówki czy plastikowych wiader po np. kiszzonej kapuście — a nuż się przyda do zbierania jagód, przeniesienia wody, przechowania śrubek...

Światowy Dzień Recyklingu Surowców Wtórnych, obchodzony 18 marca, przypomina o jednym z największych paradoksów współczesnej gospodarki. Choć coraz więcej mówi się o segregacji i obiegu zamkniętym, skala realnego przetwarzania pozostałości znikoma. Eksperci podkreślają, że kluczowe jest nie tylko sortowanie, ale też to, ile przedmiotów możemy ponownie wykorzystać.

Na świecie przetwarza się zaledwie 9 proc. odpadów z tworzyw sztucznych. Ekspertka tłumaczy, dlaczego samo sortowanie nie wystarczy — i co wspólnego z recyklingiem ma stłuczona szyba samochodu.

TO NIE TYLKO ŚMIECI

Recykling 1 kg tekstyliów pozwala zaoszczędzić ok. 6 tys. litrów wody, a przetworzone surowce znacząco zmniejszają emisję dwutlenku węgla i zanieczyszczeń. Jednak kwestia odpadów wykracza daleko poza codzienne życie.

„Często uważa się, że odpady to tylko to, co gromadzi się w naszym codziennym życiu. Jednak spora ich część powstaje również po różnych katastrofach — od drobnych wypadków domowych po większe szkody. W takich przypadkach ważne jest nie tylko jak najszybsze uporządkowanie skutków, ale także zastanowienie się, co stanie się z uszkodzonymi przedmiotami lub materiałami” — mówi Milda Degutienė,

kierowniczka ds. zrównoważonego rozwoju w Lietuvos draudimas.

Po uszkodzeniach w mieszkaniu najczęściej powstają odpady z różnych materiałów — meble, sprzęt AGD, tekstylia, materiały budowlane, elementy elektroniczne.

„Część tych przedmiotów można naprawić, odrestaurować lub poddać recyklingowi. Metal, szkło, plastik, karton lub komponenty elektroniczne mogą trafić do łańcucha recyklingu i przekształcić się w nowe produkty” — zauważa Degutienė.

NAPRAWA ZAMIAST WYMIANY

Jedna z najważniejszych zasad zrównoważonego rozwoju mówi, że przed wyrzuceniem trzeba ocenić, czy przedmiot rzeczywiście nadaje się tylko do kosza. „Zepsuty lub uszkodzony przedmiot nie zawsze oznacza, że trzeba go wymienić na nowy. Często wystarczy niewielka naprawa, aby mógł służyć jeszcze przez wiele lat” — mówi Degutienė.

Przy tym wszystkim wciąż powinniśmy pamiętać, kiedy lepiej czemuś dać drugie życie wykorzystując ponownie, a kiedy — oddając do recyklingu. Granica między gospodarowaniem odpadami a zbieractwem potrafi być cienka...

Ekspertka podaje przykład szyby samochodowej. „Szacuje się, że

odpady powstałe po naprawie 100 odprysków zmieściłyby się w dłoni, a wymiana szyb w 100 samochodach wymagałaby całego kontenera. Naprawa szyby jest nawet o 80 proc. bardziej przyjazna dla środowiska niż jej wymiana” — tłumaczy ekspertka. Taka naprawa trwa zaledwie pół godziny i nie wymaga rozmontowywania samochodu.

UWAŻAĆ NA STARE BATERIE

Degutienė ostrzega przed przedmiotami, które zalegają w domach. „W gospodarstwach domowych często gromadzą się stare urządzenia elektroniczne, baterie lub inne elementy techniczne. Długo przechowywane baterie mogą zacząć wyciekać, wydzielać toksyczne substancje i stwarzać ryzyko pożaru. Dlatego bardzo ważne jest, aby takie odpady na czas oddawać do specjalnych punktów zbiórki” — mówi ekspertka.

Podczas sezonowego sprzątanego warto przejrzeć rzeczy nieużywane od dłuższego czasu.

„Nie tylko zajmują one miejsce, ale mogą również zwiększać pewne ryzyko, na przykład zagrożenie pożarem lub pogarszają jakość powietrza w pomieszczeniach” — dodaje.

Opr. A.K. na podst. mat.pras., Lietuvos draudimas

Śmieci wcześniej czy później szkodzą środowisku, czyli — człowiekowi...
Fot. Apolinary Klonowski

Co trzeci mieszkaniec zagrożony izolacją społeczną. Młodzi czują się niezrozumiani

Badanie przeprowadzone z Uniwersytetem Wileńskim dla Tele2 ujawnia niepokojące zjawisko na Litwie. Co trzeci mieszkaniec Litwy jest zagrożony izolacją społeczną. Dwie grupy najbardziej zagrożone — choć przyczyny odmienne.

Badanie „Odporność emocjonalna społeczeństwa litewskiego”, przeprowadzone przez firmę Norstat na zlecenie Tele2 pokazuje, że jedna trzecia mieszkańców Litwy utrzymuje bliskie relacje z bardzo niewielką liczbą osób — co stawia ich w grupie ryzyka izolacji społecznej. Największe zagrożenie dotyczy ludzi młodych (18-24 lata — 39 proc.) oraz osób w średnim wieku (45-54 lata — 42 proc.).

DWIE GRUPY, RÓŻNE PRZYCZYNY

„Ryzyko znacznie wzrasta w przypadku osób o niskiej odporności emocjonalnej, czyli zdolności do radzenia sobie z wyzwaniami życia. Aż 83 proc. takich osób znajduje się w grupie ryzyka izolacji społecznej” — twierdzi Skaistė Varnienė, kierowniczka ds. badań rynkowych w Tele2.

Młodszy częściej borykają się z trudnościami w kontaktach z rodziną, natomiast osoby w średnim wieku oddalają się od przyjaciół, poświęcając więcej uwagi pracy i obowiązkom. Na większe ryzyko izolacji narażone są też osoby odczuwające wysoki poziom stresu lub korzystające z socmediów w sposób ryzykowny. Socmedia to media treści, przekornie nazywane „społecznościowymi”, choć ta rola już odeszła na drugi plan.

MŁODZI: „NIKT MNIE NIE ROZUMIE”

Do Linii Młodzieżowej, zapewniającej bezpłatne wsparcie emocjonalne, zwraca się rocznie 50 tys. osób. Dwie trzecie zgłoszeń internetowych w ubiegłym roku dotyczyło relacji, a 16 proc. — samotności.

„Młodzi ludzie często czują się niezrozumiani przez rodziców lub

Ekspertka zaznacza, że poczucie obcości u młodych często wynika nie z samych różnic, co z braku otwartego kontaktu **Fot. Apolinary Klonowski**

innych dorosłych ze względu na różnice wieku i doświadczenia. Sytuacje, z którymi się spotykają, często różnią się od tych, których doświadczyli rodzice, ponieważ zmienia się otoczenie społeczne, technologie, sytuacja ekonomiczna i konteksty kulturowe” — zauważa psycholog Ieva Plauškutė, kierowniczka oddziału Linii Młodzieżowej w Kłajpedzie.

Jeśli brakuje szczerego dialogu i umiejętności wysłuchania, pojawia się dystans. Najczęściej wiąże się to z niezależnością, przeżyciami emocjonalnymi, relacjami i wyborami życiowymi. „Poczucie »nie jestem rozumiany« często wynika nie tyle z samych różnic, co z braku wzajemnej więzi i otwartej komunikacji” — podkreśla psycholog.

ZALECENIA DLA RODZICÓW

Plauškutė radzi rodzicom codziennie starać się szczerze rozmawiać z nastolatkami i interesować się ich życiem. „Ważne jest, aby pokazać, że czasami może być trudno w pełni zrozumieć ich przeżycia, ale zawsze mogą czuć się wspierani i bezpieczni w obecności rodziców” — mówi ekspertka.

Przyznanie się rodzica „trudno mi cię zrozumieć” i dzielenie się własnymi uczuciami może pomóc dziecku dostrzec, że dorośli też mają swoje emocje i doświadczenia. To z kolei sprzyja budowaniu szczerzej więzi i wzajemnego zrozumienia. ■

Opr. A.K. na podst. mat. pras., inf. wł.

W przypadku kryzysu można zwrócić się na następujące numery pomocy: Linia dla młodzieży — jaunimolinija.lt, tel. +370 800 28888; Linia dla dzieci — vaikulinija.lt, tel. 116 111; Linia Nadziei dla dorosłych — viltieslinija.lt, tel. 116 123; Linia pomocy dla kobiet — pagalbosmoterimslinija.lt, tel. +370 800 66366; Linia dla rodziców — tevulinija.lt, tel. +370 800 90012; Srebrna Linia dla seniorów — sidabrinelinija.lt, tel. +370 800 80020; Linia pomocy dla dzieci i rodziców — pagalbavaikams.lt, tel. 116 111; Centrum Radzenia sobie z Kryzysami dla dorosłych i nastolatków — krizesiveikimas.lt; Infolinia „Nelik vienas” dla mężczyzn — nelikvienas.lt, tel. +370 604 11119; Linia dla mężczyzn — vyrulinija.lt, tel. +370 670 00027; Infolinia „Doverija” dla młodzieży w języku rosyjskim — tel. +370 800 77277; Nie ma żadnej linii pomocy w języku polskim.

Szczecińskie uroczystości upamiętnienia Wiernych Synów Ziemi Kresowej

Uroczystości upamiętniające Wiernych Synów Ziemi Kresowej odbyły się w minioną sobotę, 14 marca br., w kościele Matki Bożej Ostrobramskiej w Szczecinie. Złożono ziemię z miejsc bohaterskiej śmierci: por. Jana Borysewicza ps. „Kryśia”, ppor. Czesława Zajączkowskiego ps. „Ragner” oraz ppor. Jerzego Bokłażca ps. „Pazurkiewicz”.

„Mija dokładnie rok od momentu, kiedy wspólnie z panią Jolantą Szyłkowską, prezesem Światowego Związku Żołnierzy AK Okręg Szczecin oraz Izą Kozłowską, córką ppor. Czesława Zajączkowskiego, a także z naszym środowiskiem rekonstruktorów, podjęliśmy decyzję o upamiętnieniu ich śmierci” — mówił Wojciech Prusaczyk, prezes Klubu Historycznego „Szlakiem Narbutta” ze Szczecina.

ZWIĘŃCZENIE ETAPU

Jak podkreślił prezes klubu, teren ich działalności od pięciu lat obejmuje Wileńszczyznę — pas ziemi w kierunku granicy białoruskiej. Jednym z największych wyzwań było zdobycie ziemi z miejsc śmierci dowódców oraz montaż tablicy pamiątkowej.

„Dzisiejsza uroczystość wieńczy ten etap. Jest to symboliczna mogiła tych charyzmatycznych dowódców. Cieszymy się, że udało nam się zdobyć tę ziemię, choć nie było to wcale takie proste. Być może kiedyś powstanie książka opisująca liczne perypetie, które temu towarzyszyły” — dodał Wojciech Prusaczyk.

NABOŻEŃSTWO I HOMILIA

Uroczystemu nabożeństwu, z udziałem grup rekonstrukcyjnych z Kielc, Trzebiatowa, Gryfina i Szczecina oraz pocztów sztandarowych, przewodniczył proboszcz parafii Matki Bożej Częstochowskiej ks. dr Andrzej Posadzy. W homilii mówił m.in.:

„Dzisiaj modlimy się w intencji poległych dowódców kresowych: por. Jana Borysewicza ps. »Kryśia«, ppor. Czesława Zajączkowskiego ps. »Ragner« oraz ppor. Jerze-

■ Grupa rekonstrukcyjna z Kielc z łuskami ziemi kresowej

go Bokłażca ps. »Pazurkiewicz«, prosząc o wieczny spokój i ich spotkanie z Bogiem. Wspominamy tych, których wielu odrzuciło i uznało za niebytych, którzy byli prześladowani i zabijani. Każdego z tych żołnierzy, których na-

zywamy wyklętymi, należy nazywać żołnierzami niezłomnymi albo żołnierzami niepodległej. To oni oddawali życie, abyśmy mogli dziś żyć w Rzeczypospolitej Niepodległej”.

23.>>

■ Pocztę sztandarową obecną na uroczystościach

22.>>

Kapłan podkreślał, że żołnierze niezłomni walczyli o Polskę opartą na trwałych wartościach. Nie budowali przyszłości na modnych ideologiach czy poprawności politycznej, lecz na prawdzie, miłości i wartościach wypisanych na sztandarach: Bóg, Honor, Ojczyzna.

W dalszej części homilii ks. Posadzy przywołał twórczość Jana Brzechwy oraz zakończył wystąpienie cytatem z „Dekalogu Polaka” Zofii Kossak-Szczuckiej:

Jam jest Polska, Ojczyzna twoja, ziemia Ojców, z której wzrosłeś.

Wszystko, czymś jest, po Bogu mnie zawdzięczasz...

Będiesz miłował Polskę pierwszą po Bogu miłością.

Będiesz Ją miłował więcej niż siebie samego. Amen.

ZŁOŻENIE ZIEMI I PRZEMÓWIENIA

Po nabożeństwie nastąpiło uroczyste złożenie ziemi z miejsc bohaterskiej śmierci trzech dowódców. Symbolicznie złożono trzy łuski nad tablicą epitafijną, po czym wygłoszono okolicznościowe przemówienia. Jako pierwsza głos zabrała Maria Izolda Kozłowska, córka ppor. Czesława Zajączkowskiego „Ragnera” oraz matka chrestna oddziału Grupy Rekonstrukcji Historycznej 1863 roku.

Jolanta Szyłkowska, prezes Światowego Związku Żołnierzy AK Okręg Szczecin oraz Romuald Sadowski, prezes Klubu Historycznego. Rok1863.pl

„Chciałam serdecznie podziękować w imieniu poległych wszystkim za udział w dzisiejszej uroczystości: grupom rekonstrukcyjnym zawsze na posterunku, pocztom sztandarowym oraz księdzu proboszczowi za udostępnienie miejsca pamięci. To jest ziemia, na której polegli i na której niestety nie odnaleziono ich grobów. Nigdy tam nie wrócę i nie zobaczę miejsc ich śmierci” — powiedziała Maria Izolda Kozłowska.

Następnie przemówiła Jolanta Szyłkowska, prezes Światowego Związku Żołnierzy AK Okręg Szczecin.

„Chcę dołączyć do słów podziękowań skierowanych do wszystkich obecnych. Gdyby nie państwa obecność, to wydarzenie nie wybrzmiałoby w takiej oprawie. Ważne jest nie tylko to, że dziś tu jesteśmy, ale również wszystko, co temu towarzyszyło wcześniej — ile trzeba było pokonać trudności, aby ta ziemia mogła dotrzeć do Szczecina” — mówiła Jolanta Szyłkowska.

Po zakończeniu uroczystości wykonano wspólne zdjęcie, a następnie uczestnicy spotkali się w parafialnej świetlicy, gdzie długo jeszcze prowadzono rozmowy i wspomnienia. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

■ Uczestnicy sobotniej uroczystości przed wejściem do kościoła

MARCOWE SŁONECZKO

Marcowe słoneczko wiosnę nam przyniesie,
już śpiewają o tym ptaki w całym lesie.
Cieszy się sikorka i powtarza tak:
„Dziś zza morza wraca mój kolega szpak”.
Marcowe słoneczko nie boi się zimy,
kochamy je za to, za to je cenimy.
Obudziło misia, aby nie mógł spać:
„Wiosna coraz bliżej, pora misiu wstać”.
Marcowe słoneczko roztopiło śniegi,
budzą się pierwiosnki, pachną przebiśniegi,
za chwilę Marzannę pożegnamy już,
powracają kaczki, wiosna już tuż, tuż.

D. i K. Jagiełło

Poczytajcie, posłuchajcie...

A było to tak:

Przed sklepem w lesie stoi długa kolejka: niedźwiedzie, lisy, wilki, dziki, jeże... Nagle pojawia się zając i zaczyna rozpychając innych przeciskać się do przodu. Gdy wreszcie jest na początku kolejki, dopada go niedźwiedź:
- Ty, zającu! Gdzie się wpychasz? Przyszedłeś ostatni, a więc wara na koniec kolejki!

Zając jak niepyszny ląduje na końcu kolejki, ale po chwili znowu próbuje się przedostać się pod drzwi sklepu. Ale, niedźwiedź znowu go łapie i ponownie odrzuca na koniec. Sytuacja powtarza się kilka razy. Wreszcie zając otrzepuje się z kurzu i mówi do siebie zrezygnowanym, ale spokojnym tonem:

- Nie, to nie. Nie otwieram dzisiaj sklepu!

Zagadka

W każdej wsi jest taki budzik,
który co dzień budzi ludzi.
Budzik chodzi, łapką grzebie.
Choć nie czesze się, ma grzebień.

Jesteśmy Europejczykami, zamieszkujemy piękny kontynent o bogatej i często burzliwej historii. To właśnie tu jest nasz dom, nasz kraj, nasze państwo – Litwa. Ale, czy wiecie, dlaczego nasz kontynent nazywa się właśnie Europa?

Dlaczego Europa to Europa?

Dawno, dawno temu w dalekiej Fenicji położonej na wybrzeżu Morza Śródziemnego, żył król Agenor. Miał on córkę o imieniu Europa. Królowna Europa była bardzo piękna i wieść o jej urodzie dotarła aż na górę Olimp – siedzibę bogów greckich i najważniejszego z nich Zeusa.

Zeus zakochał się w fenickiej królownie tak bardzo, że postanowił ją porwać.

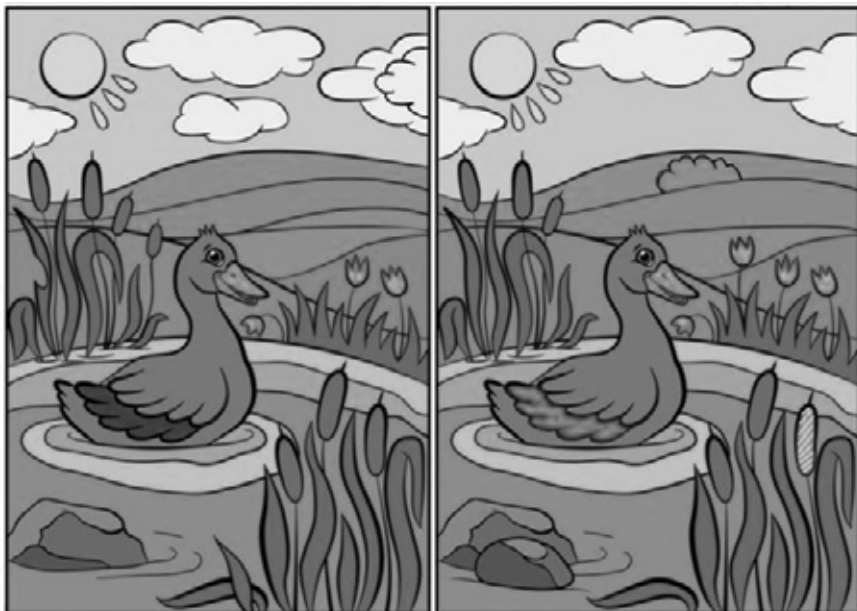
Pewnego dnia królowna Europa wraz ze swoimi koleżankami wybrała się nad morze. Dziewczyny zbierały kwiaty, plotły wieńce, gdy nagle z morskich fal wyłonił się przepiękny byk o wielkich, ale łagodnych oczach. Przyklęknął na jedno kolano przed Europą, zapraszając, by wsiadła na jego grzbiet. Królowna Europa przystroiła jego rogi wiankiem kwiatów i zachęcona przez swoje koleżanki usiadła na grzbiecie byka. Byk, a jak już się pewnie domyślacie był to Zeus przemieniony w byka, wstał i pomknął przez morskie fale. Płynęli bardzo długo, aż dopłynęli do Krety – jednej z greckich wysp. Żyli tam długo i szczęśliwie, a królowna Europa urodziła Zeusowi trzech synów. Grecy bardzo polubili królownę i jej imieniem nazwali wszystkie odkryte przez siebie lądy. W ten właśnie sposób wiele krajów o różnej tradycji utworzyło kontynent o nazwie Europa.

Czy wiecie, że ...

gęsi indyjskie lecą nad Himalajami na wysokości 9000 metrów n.p.m., a łabędzie na wysokości 8200 metrów? Trochę niżej, bo na wysokości 4800 metrów lecą bociany białe.

Znajdźcie różnice między obrazkami. Jest ich 12.

Gry i zabawy

Wyspa skaczących kulek
Połóżcie sznurek na podłodze i uformujcie z niego kształt wyspy przez Was wymarzonej. Wszyscy zawodnicy muszą być wyposażeni w minimum trzy szklane kulki (no, tak do końca niekoniecznie muszą być szklane, mogą być plastikowe lub drewniane). Zabawa polega na tym, aby celnym strzałem umieścić kulki na wyspie. Proste? Nie do końca! Kulek nie można podnosić ani podrzucać – można je poruszać tylko pstrykając w nie palcami. Zwycięża ten, kto pierwszy umieści wszystkie swoje kulki na wyspie.

Przyjemnej zabawy!

Spaghetti Bolognese – przepyszna włoska klasyka

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

To jedno z najbardziej rozpoznawalnych dań kuchni włoskiej. Choć na całym świecie funkcjonuje pod tą nazwą, jego pierwowzorem jest ragù alla bolognese pochodzące z regionu Emilia-Romania, a dokładniej z miasta Bologna. Tradycyjnie sos podaje się z makaronem tagliatelle, ale wersja ze spaghetti stała się międzynarodowym klasykiem. Sos boloński jest bardzo aromatyczny, głęboki i pyszny.

Składniki (4 porcje)

- 400 g makaronu spaghetti
- 500 g mielonej wołowiny (najlepiej łopatka lub karkówka wołowa)
- 1 średnia cebula
- 1 marchewka
- 1 łodyga selera naciowego
- 2 ząbki czosnku
- 400 g pomidorów z puszki (pelati) lub passaty
- 2 łyżki koncentratu pomidorowego
- 100 ml wytrawnego czerwonego wina (opcjonalnie)
- 150 ml bulionu wołowego
- 2 łyżki oliwy

■ Fot. Freepik

- 1 łyżeczka suszonego oregano
- sól i świeżo mielony pieprz
- szczypta cukru (opcjonalnie)
- starty parmezan

Wykonanie:

Cebulę i marchewkę obrać, umyć pokroić razem z selerem w bardzo drobną kostkę, aby stworzyć aromatyczną bazę sosu. Na dużej patelni lub w szerokim garnku rozgrzać oliwę i smażyć warzywa na małym ogniu przez kilka minut, aż zmiękną i lekko się zeszkłą. Dodać przeciśnięty przez praskę czosnek i smażyć jeszcze chwilę, uważając, aby się nie przypalił. Zwiększyć grzanie i dodać mieloną wołowinę. Smażyć ją, rozdrabniając łopatką, aż dobrze

się zrumieni i straci surowy kolor. Dodać wino i gotować przez kilka minut, aż alkohol odparuje, a smak pozostanie w mięsie. Wino można pominąć, ale nada ono dużo smaku. Do garnka dodać pomidory, koncentrat pomidorowy oraz bulion. Całość doprowadzić do smaku solą, pieprzem i oregano, a jeśli pomidory są bardzo kwaśne, można dodać odrobinę cukru. Zmniejszyć grzanie i gotować sos pod przykryciem co najmniej 30-40 minut, a najlepiej dłużej – nawet do godziny. W czasie gotowania sos powinien delikatnie bulgotać i stopniowo gęstnieć. W międzyczasie ugotować makaron spaghetti al dente w dużej ilości osolonej wody. Przed odcedzeniem warto zachować kilka łyżek wody z gotowania makaronu, aby w razie potrzeby dodać ją do sosu. Odcedzone spaghetti przełożyć bezpośrednio na talerz, na wierzch nałożyć sos i posypać parmezanem. Można też odcedzone spaghetti dodać do sosu i dokładnie wymieszać, dodając odrobinę wody z gotowania, aby uzyskać idealnie kremową konsystencję. Podawać od razu. Sos smakuje jeszcze lepiej następnego dnia, kiedy wszystkie smaki zdążą się połączyć. ■

Ciasto amerykańskie z jabłkami, rodzynekami i orzechami

Ciasto jest szybkie, banalnie proste i zawsze się udaje. Idealne na rodzinne spotkania, imprezy i wtedy, gdy mamy ochotę na coś naprawdę czekoladowego. To jedno z tych ciast, które smakują jak u babci, choć przyszły z zewnątrz.

Składniki:

- 2 szklanki mąki pszennej • 1 szklanka cukru • 2 jajka • 1/2 szklanki oleju • 1/2 szklanki mleka • 1 łyżeczka sody oczyszczonej • 1/2 łyżeczki proszku do pieczenia • 1 łyżeczka cynamonu • 1 czubata łyżka kakao • 2 łyżki dżemu • szczypta soli • 3 duże jabłka (obrane, pokrojone w kostkę) • 1/2 szklanki rodzynek • 3/4 szklanki posiekanych orzechów włoskich

Wykonanie:

Jabłka obrać i pokroić w większą kostkę (najlepsze są jabłka,

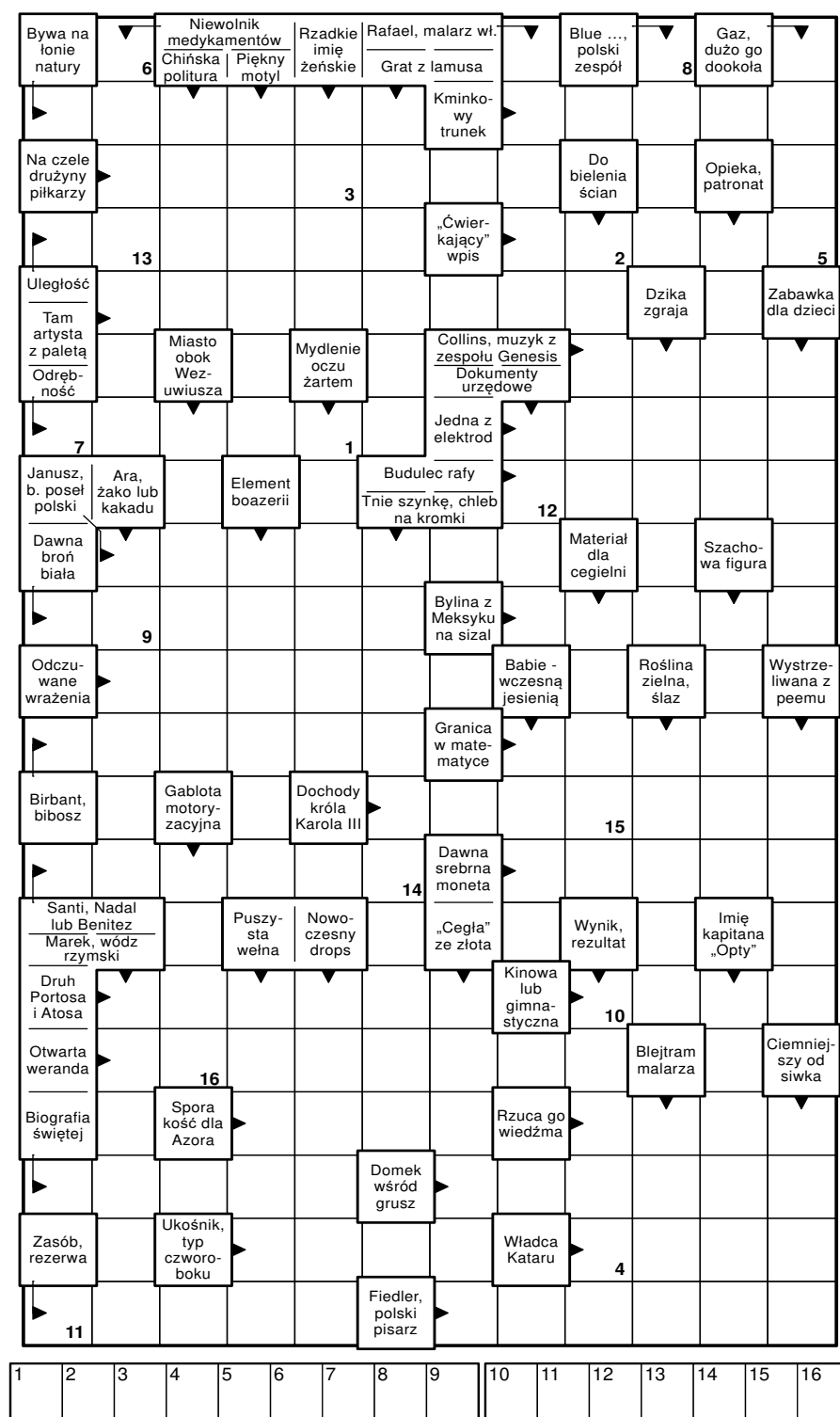
które nie rozpadają się podczas pieczenia). Rodzynki sparzyć wrzącą wodą i chwilę namoczyć, a orzechy włoskie posiekać. Piekarnik rozgrzać do 180°C. Formę wyłożyć papierem do pieczenia lub dokładnie natłuścić. W jednej misce wymieszać mąkę, sodę oczyszczoną, kakao, proszek do pieczenia, cynamon oraz sól. W drugiej misce utrzeć jajka z cu-

■ Fot. autorka

krem, następnie dodać olej, mleko i krótko wymieszać. Do mokrych składników wsypać suche, dodać dżem i połączyć wszystko łyżką lub szpatułką (tylko do momentu, aż składniki się połączą). Na końcu dodać pokrojone jabłka, rodzynki oraz posiekane orzechy i delikatnie, ale dokładnie wymieszać. Masa będzie gęsta – to normalne. Przełożyć ciasto do przygotowanej formy (u mnie – 25 na 30 cm), wyrównać wierzch i wstawić do nagrzanego piekarnika. Piec przez 45-55 minut, do momentu, gdy patyczek wbity w środek ciasta wyjdzie suchy. Po upieczeniu wyjąć ciasto z piekarnika i pozostawić do całkowitego wystudzenia, a przed podaniem można oprószyć cukrem pudrem lub polać cienkim lukrem. ■

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 19-20 MARCA

Poziomo: PLEBAN - WIZJA - ETAMINA - SKARPA - ŁOMOT - ALMANACH - ZAKON - SZANSA - ROLA - MALEC - KATORGA - FATYGA - RZĘKA - PANUJĄCY - FORINT - TALK - KALIA - WALCARKA - JARKA - WASAL - CENTUŚ - SZLACHTA - PEAN - WALTER - TEKST - ANIELA - KIKS - ZLEW - ATŁAS - TRALKA

Pionowo: LEKARZ - KAPOTA - ASPEKT - DETAL - AWATAR - LESZEK - BARMAN - TYNIEC - ALASKA - LAMPA - SHOGUN - ATLANTIS - NIANIA - RAJTAR - CHWAST - WAŁCZ - MARC - KAJETAN - OHARA - ZYTA - ANALIZA - RZYM - KOLCE - ALERT - TELL - OPOLE - KALI - KUFELEK - BAŁT - NACJA - KARAŚ - RAWA

Hasło: Zaskakujący kierunek

Uśmiechnij się!

Do stoletniego jubilatą przyjechał prezydent miasta:

– Myślę – powiedział na koniec wizyty, że w dniu kolejnych pana urodzin znów się spotkamy.

– I ja tak myślę – odpowiedział dziadek. Pan prezydent jeszcze całkiem nieźle wygląda.

Żona mówi do męża:

– Tadek, dlaczego ty tak na mnie patrzysz?

– Jak? – pyta mężczyzna.

– Zimno...

– Dziwisz się? Przecież w prawym oku mam minus trzy, a w lewym minus pięć.

– Zabieram cię, kochana żono, na wycieczkę.

– Nie pojedę, bo nie mam co na siebie włożyć.

– Po pierwsze – to jest wycieczka piesza. Po drugie – włożysz mój plecak.

Starszy pan dyktuje swoją ostatnią wolę notariuszowi:

– Na koniec chciałbym, żeby na moim pogrzebie zagrał jakiś znany skrzypek.

– A jakie utwory szanowny pan życzy sobie usłyszeć?

W restauracji klient zamówił kotleta. Siedzi pochylony nad talerzem i płacze. Podchodzi zaintrygowany kelner i pyta:

– Dlaczego pan płacze?

– Może moje łzy go przekonają i zmięknie.

Pijany jak biała maza wraca nad ranem do domu. Tam czeka na niego zdenerwowana żona. Kobieta już od progu okłada go pięściami i krzyczy:

– Ty draniu! Będziesz jeszcze pił?! Będziesz?!

– Niechże i to... – wzdycha mężczyzna. Skoro tak ci zależy, to będę! Tylko błagam, nie lej do dużego kieliszka.

– Dzień dobry, dzwonię z przedszkola. Właśnie zwolniło się jedno miejsce, a pani chciała zapisać syna.

– Dziękuję za pamięć, ale syn jest już na studiach.

21. Halowe MŚ w lekkoatletyce w Toruniu: sukces organizacyjny i częściowo sportowy

Rozegrane w miniony weekend (20-22 marca) Halowe Mistrzostwa Świata Kujawy Pomorze 26 w Toruniu przejdą do historii jako jedna z najlepiej zorganizowanych imprez lekkoatletycznych.

Piotr Wyszomirski

Warto zwrócić uwagę na nazwę — po raz pierwszy światowa federacja pozwoliła na organizację imprezy nie miastu, a regionowi. Władze województwa bardzo intensywnie wykorzystały mistrzostwa do promocji regionu i sportu. Jedną z inicjatyw towarzyszących mistrzostwom było 50 Sztafet Mistrzostwa Świata, czyli 50 wydarzeń w całym regionie. 24 mln wydatkowane z budżetu województwa na mistrzostwa zwróci się z pewnością w postaci większego zainteresowania całym regionem.

ŚWIATOWE MISTRZOSTWA INDOOR

Halowe Mistrzostwa Świata w Lekkoatletyce (ang. World Athletics Indoor Championships) rozgrywane są co dwa lata od 1985 r. Polska uczestniczy w nich od początku i po raz drugi jest gospodarzem (wcześniej Sopot 2014). Po raz pierwszy w historii mistrzostw rywalizowały sztafety mieszane 4x400 m. Finał 400 m rozegrano w dwóch czteroosobowych seriach i, mam nadzieję, że po raz ostatni. Postanowiono tak, aby uniknąć biegów na skrajnie wewnętrznych torach. Medale w tej konkurencji zostały przyznane na podstawie porównania czasów z obu biegów. To zły pomysł, bo zwycięstwo nie przypada w bezpośredniej walce najlepszych zawodników. Tak się zdarzyło w biegu pań: pierwszą serię wygrała polska biegaczka Natalia Bukowiecka i musiała w emocjach czekać na wyniki drugiej, jak się okazało — szybszej serii — i ostatecznie polska zawodniczka zdobyła tylko lub aż srebrny medal. Znając waleczność i finisz Polki w bezpośredniej rywalizacji, mogła zdobyć złoto.

Do udziału w zawodach zakwalifikowało się 674 zawodniczek i zawodników ze 118 państw, którzy startowali w 27 konkurencjach **Fot. Daniel Ludwiński (stopklatka) via Facebook/NowosciTorun**

Dzięki uzyskaniu minimum i miejscom na listach światowych do udziału w zawodach zakwalifikowało się 674 zawodniczek i zawodników ze 118 państw, którzy startowali w 27 konkurencjach. Polska reprezentacja liczyła 32 osoby, większą ekipę przysłały tylko Stany Zjednoczone (60); Litwę reprezentowały dwie lekkoatletki.

SUKCES UMIARKOWANY, BO SPODZIEWANO SIĘ WIĘCEJ

Do tegorocznych HMŚ w Toruniu polscy sportowcy w tej imprezie wywalczyli 38 medali — 5 złotych, 15 srebrnych i 18 brązowych. Najwięcej medali dla Polski zdobyła Justyna Święty-Ersetic (4 w sztafecie 4x400, w tym 3 srebrne i 1 brązowy), po jednym złotym, jednym srebrnym i jednym brązowym wywalczyli Adam Kszczot (w biegu na 800 m) oraz Piotr Rysiukiewicz (w sztafecie 4x400 m). Najwięcej medali (5) Polacy wywal-

czyli w 1999 r. (1 złoty, 2 srebrne i 2 brązowe) oraz w 2018 r. (2 złote, 2 srebrne i 1 brązowy).

Mistrzostwa w Toruniu powiększyły polski dorobek medalowy o 4 krążki: złoty Jakuba Szymańskiego (60 m ppł.), srebrny Natalii Bukowieckiej (400 m), brązowe Pii Skrzyszowskiej (60 ppł. okraszone rekordem Polski) i sztafety mieszanej 4x400 m (Kajetan Duszyński, Anna Gryc, Marcin Karolewski, Justyna Święty-Ersetic), która w biegu zajęła 4. miejsce, ale po dyskwalifikacji Jamajki przesunęła się na trzecie.

Miejsca punktowane (4-6): czwarte — sztafeta kobiet 4x400 m, Adrianna Sułek-Schubert (pięciobój); piąte — Maria Żodzick (skok wzwyż); szóste — Ewa Swoboda (60 m), Klaudia Kazimierska (1 500 m), Paulina Ligarska (pięciobój).

Jak na gospodarza zawodów, któremu pomagają przysłowiowe ściany, dorobek medalowy nieco rozczarowuje.

29.>>

28.>>

Nie zawiedli zdobywcy medali w konkurencjach indywidualnych, zawiodły sztafety. Medal w sztafecie mieszanej trafił się dość szczęśliwie, natomiast w ostatniej konkurencji zawodów, sztafecie kobiet, Polki dobiegły na miejscu czwartym. Co by było, gdyby na ostatniej zmianie pobięła najlepsza z Polek Natalia Bukowiecka? Tego się już nie dowiemy, ale wydaje się, że niezwykle doświadczona Justyna Święty-Ersetic, która pobięła na ostatniej zmianie, mówiąc koloquialnie — „nie dowiozła”.

Z pewnością rozczarowaniem dla polskich widzów był także brak na podium Marii Żodzick. Polska skoczkini wzwyż pochodzenia białoruskiego (od 2024 r. z obywatelstwem polskim), srebrna medalistka Mistrzostw Świata na otwartym stadionie (Tokio 2025) zajęła w Toruniu piąte miejsce z rezultatem 196 cm, cztery centymetry gorszym od jej rekordu życiowego. Liczono także na więcej ze strony Ewy Swobody i obu pięcioboistek.

KLASYFIKACJA MEDALOWA

1. USA (5 złotych, 7 srebrnych, 6 brązowych, razem: 18); 2. Wielka Brytania (4/0/0 razem: 4); 3. Włochy (3/2/0, razem: 5); 4. Portugalia (2/1/0, razem: 3); 4. Ukraina (2/1/0, razem: 3); 6. Hiszpania (1/2/2, razem: 5); 7. Holandia (1/2/1, razem: 4); 8. Belgia (1/2/0, razem: 3); 9. Polska (1/1/2, razem: 4); 10. Szwajcaria (1/1/1, razem: 3); Medale zdobyło 28 państw.

NAGRODY PIENIĘŻNE

Według stawek ustalonych przez World Athletics dla HMŚ 2026 medaliści i finaliści mogą liczyć na wypłaty:

1. miejsce (złoto): 40 tys. dolarów; 2. miejsce (srebro): 20 tys. dolarów; 3. miejsce (brąz): 10 tys. dolarów; 4. miejsce: 8 tys. dolarów; 5. miejsce: 6 tys. dolarów; 6. miejsce: 4 tys. dolarów.

Za pobicie rekordu świata podczas zawodów przewidziana jest dodatkowa premia w wysokości 50 tys. dolarów. W Toruniu premia

Halowe Mistrzostwa Świata w Lekkoatletyce (ang. World Athletics Indoor Championships) rozgrywane są co dwa lata od 1985 r. Polska uczestniczy w nich od początku i po raz drugi jest gospodarzem (wcześniej Sopot 2014).

przypadła szwajcarskiemu siedmioboście Simonowi Ehammerowi i płotkarce Devynne Charlton (Bahama). Do kolejnej próby pobicia rekordu świata nie podszedł szwedzki mistrz tyczki Armand Duplantis, choć miał ku temu okazję po zapewnieniu sobie zwycięstwa. Czyżby premia była za mało motywująca?

Na polskich medalistów czekała także nagroda ministra sportu uregulowane ustawą odnoszącą się w przeliczeniu do najniższego wynagrodzenia w Polsce (obecnie 4 806 zł brutto). Złoty medal to jego 6,39-krotność (ok. 30 tys. zł), srebro i brąz to odpowiednio: ok. 23 tys. i 17 tys. zł.

LITWA NA LEKKOATLETYCZNYCH MISTRZOSTWACH POD DACHEM

Reprezentanci Litwy startują w światowym czempionacie halowym od 1993 r. Do tej pory zdobyli dwa brązowe medale dzięki wybitnej wieloboistce, dwukrotnej medalistce olimpijskiej w siedmioboju — Austra Skujytė stanęła na podium w Budapeszcie (2004) i Stambule (2012) w pięcioboju. Zmagania wieloboistek na otwartym stadionie różnią się zestawem konkurencji: pod dachem nie ma biegu na 200 m i z oczywistych względów rzutu oszczepem, a bieg na 100 m ppł. ze stadionu jest skrócony do 60 m. Poza tym w obu wielobojach: skok wzwyż, skok w dal, pchnięcie kulą i finałowy bieg na 800 m.

W Toruniu honoru wieloboistek litewskich broniła 26-letnia Beatričė Juškevičiūtė, rekordzistka Litwy w biegu na 100 m ppł., 14. za-

wodniczka w światowym rankingu siedmioboistek. Zawody rozpoczęły się od jej koronnej dyscypliny, czyli 60 ppł. Litwinka uzyskała 4. czas. Potem był bardzo nieudany skok wzwyż (12 na 13 startujących), ale w pchnięciu kulą pobiła rekord sezonu i zajęła ponownie 4. miejsce. W wieczornej części zawodów zajęła 11. miejsce w skoku w dal i 10. w biegu na 800 m, co dało jej w ostatecznej w klasyfikacji miejsce 9. (zawody ukończyło 11 zawodniczek).

Druga Litwinka, Gabija Galvydytė, startowała w biegu na 1 500 m. Zajęła 18. miejsce w eliminacjach (na 20 startujących) i nie zakwalifikowała się do finału.

SUKCES W TORUNIU A PRZYSZŁOŚĆ POLSKIEJ LEKKOATLETYKI

Lekkoatletyka jest najbardziej medalodajną dyscypliną w polskim sporcie olimpijskim. Po wystrzale na Igrzyskach Olimpijskich w Tokio w 2021 r. (9 medali, w tym 4 złote!) zostało już jedynie wspomnienie. Igrzyska w Paryżu to tylko jeden medal brązowy Natalii Bukowieckiej (d. Kaczmarek), a z mistrzostw świata w Tokio (2025) przywieźliśmy tylko, nieoczekiwany zresztą, srebrny medal Marii Żodzick.

Halowe mistrzostwa świata, choć nie są tak prestiżowymi zawodami jak mistrzostwa na otwartym stadionie ze względu na słabsze obsady w większości konkurencji oraz ich liczbę (27 przy 49 na stadionie), to jednak mają znaczenie. Zawody w Toruniu nie napawają optymizmem na przyszłość. Mamy wąską grupę zawodniczek i zawodników, którzy przy sprzyjających okolicznościach mogą powalczyć na świecie o medale i miejsca finałowe. Polska była kiedyś potęgą w tej dyscyplinie, niektórzy pamiętają czasy wunderteamu, kiedy Polacy rywalizowali z powodzeniem nie tylko w Europie, ale także na świecie. Polska lekkoatletyka musi poważnie zastanowić się nad swoją przyszłością, jeśli nie chce żyć tylko przeszłością. ■

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Mała Urania”
07.40 „Różowy Stoń odkrywa świat”
07.50 „Fryzjerka”
08.15 „Ziołowa apteka”
08.30 „Perły ze szpitali”
08.40 „Zakochaj się w Polsce”
09.05 „Wileńska Podcastownia”
09.55 „Fake czy historia?”
10.30 S. dok. „Notacje”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Mała Urania”
11.45 S. dok. „Historie wileńskie”
12.10 S. „Warto kochać”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Kulturalnie mówiąc”
13.30 „Panorama litewska”
13.40 „Anna Dymna – spotkajmy się”
14.05 „W świątłach muzyki na bis”
14.15 „Opowieści Rodowiczów”
15.25 „Raport naukowy”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Mała Urania”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Strona po stronie”
17.50 „Pielgrzymi Nadziei”
18.00 S. „Blondynka”
18.45 „Eureka biblioteka”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Zapomniani, odzyskani”
20.30 „Program informacyjny”

20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Profilera Jastrzęb”
21.50 S. dok. „Historie wileńskie”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Kulturalnie mówiąc”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Fake czy historia?”
00.55 S. „Blondynka”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.45 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.40 S. „Morderstwo na północy”
12.30 „Zgadnij i odgadnij”
13.00 „Kto i dlaczego?”
13.30 S. dok. „W drodze”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.25 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Ważna godzina”
19.30 (Nie)emigranci
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Dynastie
22.30 S. „Negocjator”
23.25 S. „Kancelaria prawna”
00.15 Okno na władzę

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”

10.00 S. „Poważne sprawy”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Detektywi muzyczni”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Rozgrywka” thriller
00.25 S. „Śmiertelna broń”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „LRT forum”
7.00 „Historie rzeczy”
8.00 „Co jest lepsze, sąsiedzie?”
8.30 „Wiara i życie”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
11.30 „Sztuczna inteligencja”
12.00 „Huragany z góry” film dok.
12.45 Niezapomniane Wilno
12.55 „Dziennik Riddicka”
13.25 „Dajmy czadu!”
14.30 Zgaduj i zgaduj
15.00 Bestialskie historie
16.00 Kalendarz ogrodnika
16.30 Co dalej?
17.30 S. dok. „Niezwyciężony”
18.00 Mistrzostwa Litwy w hokeju na lodzie. Finał. Wileńscy hokejowcy – Elektrėnai Energija
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Kiedy nadchodzi jesień” dramat
23.15 Euromaxx
23.30 Nie sztuczna inteligencja

6.00 „La Food. Włochy”
7.00 „Vytaro ferma”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Dzikie serce”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „GoZalgris”
19.45 Mistrzostwa Eurologi „Žalgiris” – „Bayern”
22.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Odwet” film fab.
00.30 „Chicago w ogniu” dramat

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Miłość i płomień”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Następne 48 godzin” komedia
22.55 „Królówie ulicy” film fab.
01.05 S. „S.W.A.T.”

05.00 „Nowy dzień”
06.00 S. „Stary”

07.30 Litwa na żywo
08.30 S. „Azja”
09.30 S. „Pani Prezydent”
10.30 S. „Mosty naszego życia”
11.30 „Ameryka – wielka podróż”
12.30 Wszystko jest mierzone
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Najlepszy
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Życie w biznesie
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Mosty naszego życia”
21.25 S. „Pani Prezydent”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo.
00.00 „Ameryka – wielka podróż”

6.00 S. „Ludzie gór”
7.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 S. „911: Teksas”
10.00 „Gwiazdki gwiazd”
11.30 „Najgorsi kucharze Ameryki. Kuchenne tragedie”
13.00 „Tajemnicze barwy Sycylii”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 S. „911: Teksas”
16.00 S. „Mężczyźni z gór”
17.00 „Wyspa dziewcząt”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 S. „Nieznajomi”
20.00 „Psotnicy. Australia”
21.00 „Watson” dramat
22.00 „Człowiek na krawędzi” dramat
00.00 „Kochankowie i kłamcy”

6.00 S. „Kawa o zapachu kobiety”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Wróżka”
10.00 S. „Trochę słońca”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmiertelne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Mangal Lakshmi”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Beck”
22.55 „Detektywi tropikalni”
00.00 S. „Tajemnicza droga”

07.25 S. „Akacja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Za raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Nurt życia. Opowieść o rzece” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.20 S. „Za-

raz wracam”
19.55 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Omnibus szybcy i mądrzy”
22.20 „Szyfry wojny” dramat
00.45 „Iglą” film sensac.

07.15 „Muzyczne poranki”
07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 S. dok. „Podróże z historią”
09.20 „Dobry tytuł”
10.00 S. „Pogranicze w ogniu”
11.05 „Pavoncello” film fab.
11.45 „Profesor na drodze” film fab.
13.00 S. dok. „Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki”
13.40 „Carmen” dramat
15.30 „Hala odlotów”
16.30 „Cyrk” komedia
17.55 S. „Pogranicze w ogniu”
19.10 „Mody Polskie”
19.50 „Jerzy Stuhr. Sam ze sobą” film dok.
21.00 „Zbrodnia i kara” dramat
23.20 „Dziewczyny do wzięcia” film obycz.
00.20 „Johnny i ja podróż w czasie z Johnem Heartfieldem” film dok.

07.00 „Panorama”
07.30 „Anna Dymna spotkajmy się”
08.00 „Rączka gotuje”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 „Budownicowie świata”
13.00 „Serwis Info”
13.10 S. „Komisarz Alex”
14.05 S. „Ranczo”
15.00 „Kod bezpieczeństwa”
15.30 „Moda na

język polski”
16.00 Serwis Info
16.10 „Fajna Polska Zimą”
17.00 S. „Za raz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 Gra słów. Krzyżówka
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Okno na Wschód”
19.45 „Panorama”
20.20 Polacy Świata
20.30 Program informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Strażacy”
22.20 S. „Ojciec Mateusz”
23.10 „Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z Markowej” film dok.
00.15 Panorama

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 „Był taki dzień”
07.48 „Selekcja”
09.00 „Koło historii”
09.30 S. „Stawka większa niż życie”
10.20 „Kuchnia dwudziestolecia”
10.50 S. dok. „Tajemnice kulturowych seriali”
11.35 „Fundusz Obrony Narodowej”
12.25 „Był taki dzień”
12.28 „Wyspy Kanaryjskie”
13.20 „Koman-dor” film dok.
14.00 „Kościusko. Przewodnik bardzo współczesny” film dok.
14.55 „Żywy sarmacki”
15.10 S. „Królowie”
15.35 S. „Stawka większa niż życie”
16.30 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Flesz historii”
18.25 „Tajemnice Archiwum”
18.40 S. „Czas honoru”
19.30 „Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z

Markowej” film dok.
20.25 „Polacy w kosmosie”
20.50 S. „Królowie”
21.15 „Piosenką przez historię”
21.25 S. „07 zgłoś się”
22.50 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
23.45 „Prasa donosi”
23.50 „Operacja „Gryf” film dok.
00.45 „Sensacje XX wieku”

01.55 Poczet Wielkich Polaków Teodor Talowski
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 40 dni ze św. Franciszkiem
03.30 Poznajemy Polskę Pobrzeża cz. 1
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyznę prof. Dorota Kornas Biela
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Kielce 1946 zbrodnia z rosyjskiego scenariusza
07.50 Miłość większa niż strach
08.55 40 dni ze św. Franciszkiem
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Komarowska Wiktoria
10.00 Papież Polak do Rodaków
10.35 Słowo życia
10.40 Święty na każdy dzień
10.45 Tyle krzywdy
11.00 Obchody Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką
12.35 Słowo życia
12.40 Ma się rozumieć
12.50 Święty na każdy dzień
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Ku pocieszeniu powstańców serc. Historia Obrazu Matka Boska AK
14.00 Ulmowie. Świadectwo sprawiedliwych
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Z Zacisza na Syberię
16.00 Ratuję człowieka. Ludzie Kościoła wobec Zagłady
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Jestem mamą
17.25 Przyroda w Obiektywie Bobry
17.40 Zdrowie z Bożej Apteki
18.00 Wierzę w Boga
18.30 Rajd Katyński
18.55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia Dzień 6
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 40 dni ze św. Franciszkiem
20.30 Każdy maluch to potrafi Piramida
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyznę prof. Piotr Jaroszyński
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Ulmowie. Droga do świętości

07.00 „Mechanicy samochodowi”
10.00 „Dobre stare rzeczy”
12.00 „Łowcy antyków”
14.00 „Remonty gospodarstw”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Gorączka złota”
23.00 „Zapomniane i porzucone”
01.00 „Łowcy antyków”

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Zwierzaki Czytali”
07.40 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
07.50 „eMOCje”
08.15 „Super Gary. Gotuj z Bosacką!”
08.40 S. dok. „Dzika Polska”
09.05 „Kulturalnie mówiąc”
09.30 „Jesteśmy stąd”
09.35 „Eureka biblioteka!”
09.45 „Fake czy historia?”
10.20 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Zwierzaki Czytali”
11.45 S. dok. „Historie wileńskie”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Weterynarze z sercem”
13.35 „Szansa na sukces”
14.25 „Credo z Nicei” film dok.
15.25 „Jak to działa”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Zwierzaki Czytali”
17.20 „Rysunkowe ABC”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Tygiel”
18.00 S. „Osiecka”
18.45 „Niepojęte”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Zapomniani, odzyskani”
20.30 „Program

informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Stulecie Winnych”
21.50 „Mody Polskie”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Weterynarze z sercem”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Fake czy historia?”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Komisarz prowincjonalny”
10.45 S. „Kancelaria prawna”
11.40 S. „Policja berlińska”
12.30 „Zgadnij i odgadnij”
13.00 „Kto i dlaczego?”
13.30 S. dok. „W drodze”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.25 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Dzikie świat Eglé.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litwa mówi
22.30 S. „Negocjator”
23.25 S. „Dzielnica dużego miasta”
00.15 Witaj! Program o zdrowiu

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Hudson i Rex”
10.00 S. „Poważ-

ne sprawy”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Druga żona”
15.00 S. „Leila”
16.00 Wiadomości
16.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „KK2”
20.00 „Szeszkinia 20”
21.00 S. „Poważne sprawy 8”
21.30 Wiadomości
22.30 „Księgwy” film fab.
01.00 S. „Śmiertelna broń”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dynastie”
7.00 „(Nie)emigranci”
8.00 „Pogoń. Vytis”
8.30 „Droga”
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 „Anatomia architektury”
12.00 Mistrzostwa Świata w Łyżwiarstwie Figurowym. Kobiety
17.30 „Litwin w sercu”
18.30 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
19.15 Mistrzostwa Świata w Łyżwiarstwie Figurowym
23.30 Młodzież LRT OPUS

6.00 „Zagroda marzeń”
7.00 „Zagroda marzeń”
7.30 S. „Napisała Morderstwo”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Dzikie serce”
14.00 S. „Otwórz swoje serce na miłość”

15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Show dobrego wieczoru”
21.00 „Smak śniegu” film fab.
22.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.20 „Sport TV3”
22.27 „Pogoda TV3”
22.30 „Co ty wiesz o swoim dziadku?” komedia
00.45 „Chicago w ogniu” dramat

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Miłość i płomień”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Plan ocalenia” thriller
22.55 „Następne 48 godzin” komedia
00.50 S. „S.W.A.T.”

Irytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 „Azja” Film dok.
9.30 „Pani Prezydent” film dok.
10.30 „Mosty naszego życia” film dok.
11.30 „Ameryka – wielka podróż” film dok.
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Nowy dzień

14.00 S. „Stary”
15.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo.
17.30 Pyszne życie
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 „Mosty naszego życia” film dok.
21.25 S. „Pani Prezydent”
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Ameryka – wielka podróż”

6.00 S. „Ludzie gór”
7.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „911: Teksas”
9.30 S. „Wojny magazynowe”
10.00 „Gwiazdki gwiazd”
11.30 „Najgorsi kucharze Ameryki. Kuchenne tragedie”
12.30 „La Maistas”
13.00 „Tajemnicze barwy Sycylii”
14.00 S. „Kobra 11”
15.00 S. „911: Teksas”
16.00 S. „Mężczyźni z gór”
17.00 „Wyspa dziewcząt”
18.00 S. „Walker, Teksaski Ranger”
19.00 „Niekochani”
20.00 „Niezdary. Australia”
21.00 „Watson” dramat
22.00 „Niebezpieczna dzielnica” thriller
23.45 „Kochankowie i kłamcy”

6.00 S. „Kawa o zapachu kobiety”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Wróżka”
10.00 S. „Trochę słońca”

11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 „Detektywi tropikalni”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Man-gal Lakshmi”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Backstrom”
22.55 S. „Detektywi tropikalni”
00.00 S. „Backstrom”

07.25 S. „Akacja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina (nie od) święta”
09.00 „Serwis Info”
09.25 „Zaraz wracam”
10.05 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Program rolny”
13.55 „Dzika Argentyna” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.15 „Reporterzy”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.20 S. „Zaraz wracam”
19.55 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Omnibus szybcy i mądrzy”
22.20 „Czas zemsty” film akcji
00.30 „Andrzej Wajda Brzezina” dramat

07.15 „Muzyczne poranki”
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 S. dok. „Podróże z historią”
09.20 „Porozmawiajmy szczerze”
10.00 S. „Pogranicze w ogniu”
11.15 „Cyrk” komedia
12.35 „Pavoncello” film fab.
13.20 „Jerzy Stuhr. Sam ze sobą” film dok.
14.25 „Parasolki” film anim.
14.45 „Tygodnik Kulturalny”
15.40 „Dziewczyna i gołębie” film fab.
16.40 „Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy” film fab.
17.50 S. „Pogranicze w ogniu”
19.05 „Dobre strony”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.55 S. dok. „Reżyserzy”
21.00 „Zimna wojna” dramat
22.40 S. „Przemyślenia Sherlocka Holmesa”
23.50 „Hala odlotów”

07.00 „Panorama”
07.30 „Przyrodnik na tropie”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 „Wynalazki na medal”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Strażacy”
14.05 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
15.00 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.
16.00 Serwis Info
16.10 „Zakochaj się w Polsce”
16.35 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”

17.00 S. „Zaraz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Wileńskie palmy”
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Światu”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „U Pana Boga w ogródku”
23.15 „Rozmowy (nie)wygodne”
00.00 „Słowo daję!”

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Wykrywacz kłamstw”
07.45 „W kotle historii”
09.00 S. „Stawka większa niż życie”
10.00 S. dok. „Dowódcy AK”
10.25 „Polacy w kosmosie”
10.50 „Myśliciele”
10.55 „Dotknięcie anioła” film dok.
11.55 „Było, nie minęło”
12.20 S. dok. „Towarzysze sekretarzy oraz inni dygnitarze”
12.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.35 „Miejsce z historią”
13.50 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
14.45 S. dok. „Ludzie i maszyny”
15.15 S. „Królowie”
15.40 S. „Stawka większa niż życie”
16.30 „Tajemnice Archiwum”
16.50 „Sensacje XX wieku”
18.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
18.35 S. „Czas honoru”
19.20 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
19.40 „Encyklopedia II wojny światowej”
20.05 „Ex Libris”

20.25 „Fake czy historia?”
21.00 S. „Królowie”
21.25 S. „07 zgłoś się”
22.35 „Lwów miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej”
22.55 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.
23.45 „Był taki dzień”

00.00 Przeszedł czyścić na ziemi – historia księdza biskupa Czesława Kaczmarka
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Rajd Katyński
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 40 dni ze św. Franciszkiem
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyznę prof. Piotr Jaroszyński
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Myśląc Historia
06.10 Odnaleźć siebie
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Cichy i pokornego serca
08.25 Muzyczne chwile
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 40 dni ze św. Franciszkiem
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-luch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktu-
 aria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
12.00 Muzyczne chwile
12.10 Mateczniki Polskość
12.25 Jestem mamą
12.40 Myśląc Historia
12.50 Odnaleźć siebie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu
14.05 Tam Ktoś jest!
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.30 Muzyczne chwile
15.40 Bawer Moja Walka
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Ukryci w łonie Matki
18.00 Po stronie prawdy
18.55 VI Tydzień modlitw o ochronę życia
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.20 Odnaleźć siebie
20.25 40 dni ze św. Franciszkiem
20.30 Bóg z nami
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyznę
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrawiliśmy

07.00 „Mechanicy samochodowi”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy antyków”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Samo-chód marzeń”
23.00 „Zapomniane i porzucone”
01.00 „Łowcy antyków”

Odkryjemy potencjał sceniczny i rozbudzimy Twoją
wyobraźnię!

Nauczymy się pewności siebie przed publicznością!
Będziemy rozwijać inteligencję emocjonalną, by lepiej
rozumieć siebie i innych!

Zajęcia Teatralne

Z KINGĄ LEWKO

Grupa wiekowa: od 10 lat

„Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις πράξεωσ σπουδαίας καὶ τελείας...

Zajęcia są bezpłatne!

Rejestracja:

e-mail: lewko.kinga@gmail.com

lub tel.: +37064658151

**Czas zajęć do ustalenia po
zapisach.**

Adres: ul. Vilniaus 2,
Rudomino

**Vilniaus
rajono
savivaldybė**

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

SPRZEDAŻ

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte.

Tel. +37066685855

Sprzedajemy dachy, ogro-
dzenia i inne materiały

budowlane w przystęp-
nej cenie

Tel. +370 603 63 636

KAWIARNIA
SULTINIAI

- Smaczne pierogi z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej

(Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem **tel. (+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.**

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

KURIER
WILENSKI
DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Vilnius, Birbinių 4A, 2 piętro, 12 gabinet,
tel. +370 5 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**

Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

WARSZTATY WICIA PALM WIELKANOCNYCH

25 MARCA
GODZ 18.00

Cena warsztatów:
dla dorosłych – 10 €
dla dzieci (do 18 lat) – 7 €

Najdłuższa plaża Europy: fenomen Mierzei Kurońskiej

To właśnie tutaj, na granicy Litwy i Rosji, znajduje się najdłuższa plaża kontynentu. W całości pokryta jest piaskiem i ruchomymi wydmy, tworząc niepowtarzalny krajobraz, który potrafi oczarować każdego.

Licząca 98 km długości Mierzeja Kurońska to unikalny pas lądu oddzielający Zalew Kuroński od Bałtyku. Jej północna część, licząca 52 kilometry, należy do Litwy, natomiast południowy, 46-kilometrowy fragment znajduje się w rosyjskiej eksklawie — obwodzie królewieckim. Ta naturalna granica rozciąga się od litewskiej Kłajpedy aż po Lesnoje w Rosji.
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Otwarto najdłuższy szlak przybrzeżny

Nowy szlak, nazwany King Charles III England Coast Path (na cześć króla Karola III), został oficjalnie zainaugurowany po 18 latach prac. Realizacją projektu zajmowała się agencja Natural England.

Szlak liczy 4 327 km i — jak twierdzi Natural England — jest najdłuższą zarządzaną trasą przybrzeżną na świecie. Po raz pierwszy w historii Anglii powstała ciągła ścieżka, która pozwala pieszym na eksplorację całego wybrzeża kraju — od mokradeł, przez piaszczyste plaże, klify, wydmy, aż po historyczne nadmorskie miasta. Około 80 proc. trasy jest już otwarte, a większość pozostałej części ma zostać ukończona do końca roku.

Choć część trasy już istniała, ponad 1 600 km to zupełnie nowe odcinki. Wiele fragmentów zostało zmodernizowanych: wyremontowano nawierzchnie, usunięto przeszkody, zbudowano kładki i mosty. Dzięki temu szlak stał się bardziej dostępny także dla osób o ograniczonej mobilności.

Pożary w Hiszpanii. Cenna pomoc osłów

Pożary to poważny problem Hiszpanii. W 2025 r. tam ponad 400 tys. ha ziemi. Sucha roślinność, która rośnie w niekontrolowany sposób, sprzyja pojawianiu się ognia. Władze w niektórych regionach stosują nietypowe sposoby zwalczania problemu. W andaluzyjskim Parku Narodowym Doñana „zatrudniono” 18 osłów, które regularnie wyjadają m.in. suchą trawę. Od marca do listopada, przez siedem godzin dziennie, zwierzęta „pracują” na określonym obszarze wyjadając pas roślinności o szerokości kilkudziesięciu metrów. Dzięki temu znika spora część łatwopalnego suszu, a tym samym ryzyko pożaru jest mniejsze.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Przygotowania do gorącego lata — fontanna też musi być w formie **Fot. Marian Paluszkiwicz**